ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР,

ВАҚТ ҒАНИМАТ ● Табиат қийинчиликларини мардонавор меҳнатимиз билан енгайлик ● *Ҳамма ерда чигит экишни кучайтириб юборайлик* ● Шанбалик анъаналарини давом эттириб, 1 Майни янги зафарлар билан кутиб олайлик.

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 йил чиқиши.

№ 75 (4066).

16 АПРЕЛЬ

ЧОРШАНБА

1969 йил

Баҳоси 2 тийин.

МАЙ ОЛДИ МУСОБАҚАСИ

Беш йиллик план топшириқларини барвақт адо этиш учун курашаётган Олмалиқдаги марказий ремонт-механика заводининг меҳнатсевар коллективи ой сайин кўнгилдагидек натижаларга эришмоқда. Ремонтчилар ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни сидқидилдан бажаришяпти.

Яқиндагина коммунистик шанбаликнинг 50 йиллигини меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олган завод азаматлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 99 йиллиги шарафига мусобақани янада кучайтириб юбордилар. Пешқадам цех коллективлари апрель ойи топшириғини доҳий туғилган кунгача адо этиш учун қизғин курашмоқдалар.

Ишчилар ўртасида ўзаро мусобақа кун сайин кучайиб бормоқда. Бу мусобақада пайвандчи Косарев, токарь Тарасенко ва бошқа ўнлаб ишчилар пешқадамлик қилмоқдалар. Улар кунлик нормаларини мунтазам ортиғи билан бажаришяпти. Завод коллективи ўртасида стандарт асбоб-ускуналар цехи ишчилари олдинда бормоқдалар.

И. АБРОРОВ.

БАЙРОҚДОРЛАР

Каштачилар беш йилликнинг учинчи йилида планга қўшимча 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилган эдилар. Улар республика маҳаллий саноат министрлиги ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлишган эди. Бу йил ҳам пойтахтимиздаги ана шу бадиий буюмлар фабрикасининг попопчилари муносиб меҳнат зафарини қўлга киритишяпти. Байроқни сақлаб қолиш учун меҳнат унумдорлигини кун сайин ошириб, маҳсулот сифатини яхшилашга интилмоқдалар.

250 дан ортиқ комсомол-ёшлар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Юбилейни муносиб ютуқлар билан кутиб олиш учун М. Абдусаматова, А. Нурохунова, А. Камолова, Т. Хоназарбекова, М. Мирзамуҳамедова ва бошқалар кунлик ва ойлик топшириқларини 140—150 процентдан адо этишмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

БАРАКА УРУҒИ

Қишлоқнинг шимолий томонига кетган кенг асфальт йўл бизни поёнсиз далага элтиб қўйди. Бу ерда иш қизғин. Деҳқонлар, механизаторлар тонг ёришиши билан далага келиб, ишни авжига чиқариб юборишган.

Тракторчи Ясин Гусейнов тракторига 12 та сих моланн тиркаб, ҳар юришда 6 метр жойни текислаб, экишга тайёрлаяпти.

Агроном Шомил Киборов қўлига бир сиқим тупроқ олиб эзиб кўрди-да, бизга сўз қотди:

— Тупроқнинг нами жуда яхши. Қор-ёмғир нами 65 сантиметргача сингибди. Тупроқнинг иссиқлик ҳарорати ҳам чакки эмас.

...Тракторчи Бодир Жумалиев уруғ солинган тележкани ер бошига келтириб тўхтатди. Унинг ёрдамчиси Иса Чахалов зудлик билан уруғларни пақирга сола бошлади. Пақирлар тўлиши билан звено бошлиғи Илёс Айвазов экиш агрегатини тележка томон тўғрилади. Бир зумда сеялка идишлари уруққа тўлди. Кейин сеялкачи ўлчов асбобларини ерга тушириб, звено бошлиғига «ҳаммаси жойида» деган ишорани қилди. Илёс фурсатни қўлдан бермай, педални босди. Трактор теп-текис майин тупроқли ердан равон юриб кетди. Ерга барака уруғи туша бошлади.

Агроном сеялкачиларнинг ишини кўздан кечириб, изоҳ бера бошлади:

— Уруғ билан бир вақтда ўғитнинг ерга солиниши агротехникада муҳим роль ўйнайди. Буни биз ўз тажрибамизда синаб кўриб, кўп ҳосил етиштиришга эришдик. Ўғит уруғ тушган ер атрофини доимо юмшоқ сақлайди. Тупроқнинг намини ҳавога учириб юбормайди. Қатқалоқ бўлишига йўл қўймайди. Бу ҳаммаси эмас, албатта. Ҳозирги ўғит ўсимликдаги шона тугунчаларини кўплаб сақлаб қолиш ва уларда мўл ҳосил тўплашга ҳам хизмат қилади.

Звенодаги ҳамма ерга ўғит солиб чигит экилмоқда. Пахтакорлар беш кун ичида экишни тугаллашга аҳд қилишган.

Звено аъзоларининг иши доимо пухта бўлади. Шунинг учун ҳам мана ўн йилдирки, звенода ҳар йили план ошириб бажарилмоқда. Пахтакорлар ўтган йилги об-ҳаво қийинчиликларини енгишда ҳам бошқаларга ўрнак бўлдилар. Кўчат сийрак бўлишига қарамай, уларни меҳр билан парвариш қилиб, ҳар гектаридан 28 центнердан хирмон кўтаришди. План 120 процентга етди. Ҳосилни йиғиб-териб олишда «зангори кема»лар қўл келди. Ялпи ҳосилнинг 80 проценти машиналарда териб олинди.

Бу йил звено аъзолари ҳар гектар ердан 32 центнердан хирмон кўтариш, ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб олиш учун сўз беришган.

Чирчиқ дарёси ёнбағридаги Жапар Нажибоев бошлиқ звено даласига ўтдик. Деҳқонларнинг ишидан беҳад хурсанд бўлдик. Звено бошлиғининг ўзи чигит экяпти. У олти қаторлик сеялкадан моҳирлик билан фойдаланяпти. Бошқа кўп звеноларда ҳам бўлдик. Барча деҳқонлар иш бошида. Ер тайёрлаш, чигит экиш авж олган. Улар бир ҳафта ичида экишни тамомлаш ва уруғни тупроқнинг ўз намида ундириб олиш иштиёқи билан ишлаяптилар.

Колхоз раиси Исмоил Шубладзе ҳам даладан бери келмайди. У ҳар бир картага тушаётган чигитдан кўз-қулоқ бўлиб турибди. Деҳқонларнинг унумли ишлаши учун қулай шароит яратиб берилмоқда.

— Деҳқонларимизнинг бутун фикри-зикри, — дейди раис, — дала ишларини ўз вақтида, агротехника муддатларида ўтказишга қаратилган. Улар бугунги ишни эртага қолдиришга одатланмаганлар. Экишни тез тамомлаб, карта четларини тартибга солиш, ариқ ва ўқариқлар олиш ишларини ҳам зудлик билан бошлаб юборадилар. Яганани техника ёрдамида кўндалангига ўтказиш билан бир қаторда минерал ўғит солишни ҳам кенг йўлга қўямиз. Бу эса ниҳолларнинг тез ва бақувват ривожланишига хизмат қилади.

Ленинча меҳнат вахтасида туриб, кўкламги экиш ишларини тезлаштиришга астойдил енг шимарган Оққўрғон районидаги «Москва» колхозининг аъзолари ҳар йилгидек бу йил ҳам муваффақиятга эришиб, кўпчиликнинг ишончини оқлайдилар. Бунга ҳамманинг ишончи комил.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Суратларда: (Юқоридан пастга): 1. Колхознинг илғор звено бошлиғи И. Айвазов. 2. Звенода экиш пайти. 3. Уруғ ташувчи С. Чахалов. 4. Уруғ ортувчи И. Чахалов. 5. Ж. Шоҳимардонов бошлиқ участкада чигит экиш пайти.

А. Абалян фотолари.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

ҚИШЛОҚЛАР ЧАРОҒОН БЎЛСИН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика қишлоқ районларини электрлаштиришни тезлаштириш масаласини кўриб чиқдилар. Қарорда республика партия, совет ва қурилиш-монтаж ташкилотлари В. И. Ленининг васиятларини амалга ошира бориб, республикада колхоз, совхоз ишлаб чиқаришини электрлаштириш ва қишлоқ меҳнаткашларининг турмушида электрдан кенг фойдаланишни таъминлаш борасида анчагина ишлар қилинганлиги таъкидланади. 1969 йил 1 январгача салкам 60 минг километр узунликдаги электр узатиш линиялари ишга туширилди, колхозчи ва совхоз ишчиларининг 1 миллион 100 мингдан ортиқ хонадони электрлаштирилди, республикадаги қишлоқ районларидан 48 тасини ялписига электрлаштириш тугалланди. Жумладан, Тошкент ва Андижон областларининг барча районлари тўла электрлаштирилиб бўлинди. Колхозларнинг 90 процентдан ортиғи ва барча совхозларнинг 70 проценти марказлаштирилган давлат электр тармоқларидан электр энергия олиб турибди. Эндиликда бу колхозлар ва совхозлар колхозчиларнинг ва совхоз ходимларининг турмушини тағин ҳам яхшилаш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялашни кенгайтириш, меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш учун реал имкониятларга эга бўлиб қолдилар.

Шу билан бирга қарорда республика қишлоқ хўжалигини электрлаштириш планлари суст бажарилаётганлиги таъкидланади. Агар 1966—1968 йилларда 0,4—20 киловольт кучланишли электр узатиш линияларидан қишлоқ жойларда 17,6 минг километр барпо қилиш лозим бўлса, шу давр ичида ҳақиқатда 16,5 минг километр линия ишга туширилди. Колхозчилар ва совхозлар ходимларининг 250 мингдан кўпроқ хонадони ҳали электрлаштирилганича йўқ.

Қишлоқда яшовчи ҳар бир кишининг электр энергиядан фойдаланиш салмоғи 1965 йилдаги 128 киловатт-соатдан 1968 йилда 221 киловатт-соатга кўтарилган бўлса ҳам, ҳали Совет Иттифоқидаги ўртача кўрсаткичлардан қарийб икки баравар орқада қолинмоқда. Бу масалада айниқса Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё областлари ва Қорақалпоғистон АССР сусткашлик қилмоқда.

Колхоз ва совхозлардан Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги қабул қилиб олган электр тармоқларини қайта тиклаш ҳамда ремонт ишлари секин олиб борилмоқда. Бу ҳол қишлоқ истеъмолчиларини электр энергия билан нормал таъминлашга ҳалақит беряпти.

РЕСПУБЛИКА ҚИШЛОҚ РАЙОНЛАРИНИ ЭЛЕКТРЛАШТИРИШНИ ТЕЗЛАШТИРИШ ҲАҚИДА

<> <>

Кўрсатилган камчиликларнинг сабаблари шундаки, «Узсельэлектрострой» тресті корхоналари ва кўчма механизациялашган колонналари механизмлар билан тўла жиҳозланмаган, асосий моддий ресурслар билан яхши таъминланмаган, трестнинг ишлаб чиқариш базаси секин ривожланмоқда. Электр тармоқлари районлари механизмлар ва транспорт воситалари билан етарли таъминланмаган.

Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги ва «Главташкентстрой» Узун темир-бетон буюмлари полигони, Термиз ва Нукус ишлаб чиқариш базалари ҳамда уй-жой объектларини секин қурмоқда. Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг ихтисослаштирилган ремонт-ишлаб чиқариш корхоналари яхши ишламаётганлиги қурилиш суръатлари ва қишлоқларда электр узатиш линияларидан фойдаланиш сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда. «Средазэлектросельстрой» тресті линиялар ва 35 киловольт ҳамда ундан ортиқ кучланишли подстанциялар қурилиши планларини бажармаётир. Бу эса маълум даражада қишлоқ объектларини давлат қарамоғидаги электр линиялари билан улашни кечиктирмоқда.

«ВНИПИСельэлектро»нинг Ўрта Осиё бўлими қишлоқ хўжалигини электрлаштириш объектларини лойиҳа-смета ҳужжатлари билан ўз вақтида ва тўла таъминламаяпти. Энергетика ва электрлаштириш министрлиги республиканинг қишлоқ районларида электр тармоқлари хўжаликларининг муваффақиятли ривожланишини белгиловчи барча масалалар комплексини астойдил ҳал қилишда қатъиятлик кўрсатмаяпти

Айрим область партия ва совет ташкилотлари қишлоқ районларини электрлаштиришга кам эътибор бермоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети колхозчилар ва совхоз ходимларининг хонадонларини электрлаштиришни тугаллаш ишларини асосан 1970 йилда ва 1971 йили тамоман поёнига етказишни таъминлаш партия, совет ва комсомол ташкилотларининг, Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда унинг қурилиш-монтаж ташкилотлари олдида турган вазифа деб таъкидлайдилар.

Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг 1969 йилда 0,4—10 киловольт кучланишли қишлоқ электр узатиш линиялари қурилиши ва республика районлари бўйича колхозчилар ҳамда совхоз ходимларининг хонадонларини ёппасига электрлаштиришни 1969—1971 йилларда тугаллаш графиги топшириқлари тасдиқланди.

Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қуйидагилар топширилди:

колхозлар ва совхозлардан электр тармоқларини қабул қилиб олишни 1970 йилда тугаллаш, уларни энергетика системасига улаш ва техникавий жиҳатдан талаб қилинган ҳолатга келтириш; қишлоқ истеъмолчиларини электр энергияси билан доимий таъминлаб туришни яхшилаш;

1969 йилда Бухоро ва Каттақўрғон шаҳарларидаги ихтисослаштирилган ремонт-ишлаб чиқариш корхоналари филиалларини кенгайтириш, шу тариқа трансформаторлар ва қишлоқ хўжалигида ишлатиладиган бошқа электротехника ускуналарининг ремонт қилиб турилишини таъминлаш;

кўчма механизациялашган колонналар ва механизациялашган ремонт станциялари ишлаб чиқариш қувватини ошириш ҳамда уларни техникавий жиҳатдан жиҳозлашни яхшилаш;

механизациялашган колонналарнинг кун бўйи ишлашини таъминлаш, механизмлар ва автотранспортдан яхшироқ фойдаланиш;

Республика Госпланига 1969 йилда «Узсельэлектрострой» тресті учун иш ҳажми кўпайганлиги муносабати билан қўшимча моддий-техника ресурслари ажратиш топширилди.

(Давоми учинчи бетда).

Совет Иттифоқи маршали А. А. Гречко Москвага қайтиб келди

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко СССР Қуролли кучлари бош штаби генераллари ва офицерларининг бир группаси билан биргаликда Германиядаги совет қўшинлари марказий группаси ва қўшинлар группасига қилган сафаридан 13 апрелда Москвага қайтиб келди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ КОМСОМОЛИ 50 ЁШДА

14 апрель эрталаб пионерлар Тошкентда яшовчи партия ва комсомол ветеранларининг уйларига гулдасталар кўтариб келишди... Шу пайтда мактаб ўқувчилари Совет ҳокимияти учун курашда ҳалок бўлган жангчиларнинг ўртоқлар мозорида фахрий қоровулликка турар эдилар... Совет кишиларининг кекса авлодини иззат-ҳурмат билан эсга олиш кунида Тошкент комсомол ташкилотининг 50 йиллигига бағишланган тантаналар ҳафтаси бошланди. Ёш ленинчиларнинг 130 минг кишидан иборат отряди билан биргаликда бу байрамни бутун шаҳар ҳам нишонламоқда.

Республика пойтахтининг йигит ва қизлари бу тантаналарни «Зарбдор эллик кунлик» юбилей вахтасида тайёрланган меҳнат совғалари билан кутиб олишди. Тўқимачилик комбинатининг ёшлари пландан ташқари саккиз юз минг метрга яқин газлама тайёрладилар, трактор-йиғув заводининг комсомол ва ёшлари пландан ташқари уч машина ишлаб чиқардилар.

Комсомолларнинг кекса-ю ёш авлоди кечқурун 14 Туркистон комиссари ҳайкали ёнига ва Совет ҳокимияти учун курашган қаҳрамонларнинг ўртоқлар мозорига тўпланишди. Бу ерларда бир неча минг кишининг иштироки билан митинглар бўлди. Партия ва комсомол ветеранлари ёшларни табрикладилар. Йигит ва қизлар Ленининг ишига содиқ бўлиб қоламиз, ота ва боболаримизнинг муқаддас традицияларини давом эттирамиз, деб қасамёд қилдилар.

Тантаналар ҳафтасининг ҳар бир куни Ленин комсомоли мукофотланган орденга бағишланади. Байрамда қатнашиш учун Ўзбекистон ва Тошкент комсомолининг ташкилотчилари, Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон ва Россия Федерациясидаги бир қанча шаҳарларнинг комсомол делегациялари келишди.

Шаҳарда комсомолнинг кучи билан биринчи марта барпо этилган иншоотларга тантанали вазиятда ёдгорлик лавҳалари қўйилади. 18 апрелда шаҳар комсомол комитетининг тантанали пленуми ўтказилади.

Шу куни Тошкент корхоналарида Ленин юбилейи йили шарафига ёшларнинг меҳнат вахтаси бошланади. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 15 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Янгийўл	4,1	Ўрта Чирчиқ	0,7
Оққўрғон	3,8	Бўка	0,3
Бекобод	2,5	Юқори Чирчиқ	—
Орджоникидзе	2,1	Область бўйича	2,1

ЛЕНИН ВА ДЕҲҚОНЛАР 100

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ МУБОРАК 100 ЙИЛЛИГИ ТОБОРА ЯҚИНЛАШЯПТИ. МИЛЛИОНЛАБ МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ЮРАГИ УЛУҒ САНА ЯҚИНЛАШГАНИ САЙИН ЯНАДА ҲАЯЖОН БИЛАН ТЕПМОҚДА; ЧУНКИ ЛЕНИНГА МЕҲР-МУҲАББАТ ТУЙҒУЛАРИ БИЛАН ТУЛИБ-ТОШГАН ҲАЁТИМИЗДАГИ ҲАММА МУЪТАБАР ИШЛАР, РЕЖАЛАРИМИЗ ВА ОРЗУ-УМИДЛАРИМИЗ УЛУҒ ДОҲИЙМИЗНИНГ ТАБАРРУК НОМИ БИЛАН ЧАМБАРЧАС БОҒЛАНГАН.

БИЗ РЕСПУБЛИКАЛАР, УЛКАЛАР ВА ОБЛАСТЛАРДАН ОЛАЁТГАН ВА «ЛЕНИН ВА ДЕҲҚОНЛАР» РУБРИКАСИ ОСТИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИГАН ХАТЛАРДА ЛЕНИН, КОММУНИСТЛАР ПАРТИЯСИ, СОВЕТ ҲОКИМИЯТИ ХАЛҚҚА НИМАЛАР БЕРГАНЛИКЛАРИ, СОВЕТ ҚИШЛОҒИНИНГ ҚИЕФАСИ, ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҲАЁТИ ҚАНДАЙ УЗГАРГАНЛИГИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

БУГУН, УЗБЕКИСТОН ДАЛАЛАРИ ВА ФЕРМАЛАРИНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИ УЗ ХАТЛАРИДА ЛЕНИН ПАРТИЯСИ РАҲБАРЛИГИ ОСТИДА ЖОНАЖОН УЛКАЛАРИ ҚАНДАЙ УЗГАРГАНЛИГИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИЛАР.

ҲАМИША ЛЕНИН БИЛАН

Юбилей арафаси бўлган 1969 йилда қандай қилиб яхшироқ ишлаш кераклиги, ўзбек деҳқонларининг В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига тайёрлайдиган совғасини қандай қилиб салмоқлироқ қилиш ҳақида маслаҳатлашиб олиш ва ҳал қилиш учун биз баҳорги қурултойга тўпландик.

Ана шу кунларда Ильич ҳақида, унинг байроғи остида босиб ўтилган йўл ҳақида жуда кўп ўйлаб, биз, Ўзбекистоннинг барча областларидан келган вакиллар бу хатни — ленинча ирода халқимизнинг бутун ҳаётини ва жонажон ўлкамизни қандай ўзгартирганлиги ҳақидаги, миллионлаб ўзбек деҳқонлари Ленин васиятларини ҳаётда қандай амалга ошираётганликлари ҳақидаги ўзига хос ҳисоботни ёзишга қарор қилдик.

Ленин биз учун доим ҳаёт, доим сафда, доим улуғ юришнинг бошида. Ўзимизнинг ҳамма ишларимизни ҳамда ўз қалбимиздаги энг яхши ҳис-туйғуларни биз Ильичга бағишлаймиз.

Ана шу хатга имзо чекканлардан биримизнинг қизимиз Ильич суратини ипак билан тикатуриб сўради:

— Ота, ўлкамизда ким биринчи бўлиб Ленин ҳақида эшитган, ким биринчи бўлиб уни кўрган?

— Одамларнинг гапига қараганда каттақўрғонлик оддий киши Дўст Устабоев биринчи бўлиб Ленин ҳақида эшитган ва биринчи бўлиб уни кўрган. Революциядан анча илгарироқ у рус ишчилари билан иноқлашган, Лениннинг дастлабки китобларини ўқиган. Октябрь ғалаба қилгандан кейин эса айрим кунлари кечқурун биз унинг ботир Ленин ҳақидаги ажойиб ҳикояларини тинглардик. Бизга ўшанда гўё дўстимиз Ильични кўрган, у билан учрашгандек туюларди. Устабоевнинг ҳикояларидан Ленин бизнинг назаримизда жуда баланд бўйли, беқиёс кучли, бир қарагандаёқ золим бойлар, оқ подшолар, амирлар ва беклар юзтубан кетадиган кишидек бўлиб кўринарди. Кейинчалик Устабоев Ленинни биринчи марта фақат 1920 йилда Кремлда, Советларнинг Бутуниттифоқ VIII съездида кўрганлигини айтди. Миноарга ўрта бўйли, худди бизнинг ҳаммамизга ўхшаш киши кўтарилганда ҳайратда қолибди.

Бироқ, Устабоев Ленинни ботир қилиб кўрсатиб, янглишмаган эди. Ленин ва у тузган партия амалга оширган ишларни афсоналардаги ботирлар ҳам қила олмайди. Партия ва Ленин миллион-миллион кишиларни янги ҳаётга олиб келди, бутун халқларга озодлик ва бахт берди, жаҳондаги барча одамларга қуллик, камситиш ва эксплуатациядан қутилиш йўлини кўрсатди.

Бахтли социализм даврида туғилган ёшларимиз ўзларининг бугунги ҳаётларини бошқача тасаввур этолмайдилар. Албатта, халқнинг чоризм давридаги аянчли қисмати билан улар дарсликлар, кинофильмлар, музейлардаги суратлар, кексаларнинг ҳикоялари орқали танишадилар. Бизда аҳвол аянчли эди... Омочни ориқ ҳўкиз тортарди. Ҳориган деҳқон қингир-қийшиқ омоч изидан оёғини зўрға судраб борарди. Деҳқон бир парча ерни, бойнинг ерини ҳайдарди. Унга ана шу меҳнати эвазига арзимаган нарса тегарди. Кейинроқ, ёзнинг жазирама кунларида у терга ботиб эрта тонгдан то кечгача оғир кетмончи чопиб, экинни парвариш қиларди, кузда эса битта эшакка зўрға юк бўладиган ҳосилни қўли билан битталаб териб оларди.

Асрлар ўтди, бироқ камбағал деҳқон лойдан қилинган қоронғи кулбада шу зайилда яшаб келди, қоқ ноч еди, жазирама иссиқда ҳам, қаҳратон совуқда ҳам эгнига увадаси чиқиб кетган чопон ва оёғига йиртиқ-ямоқ чориқ кийиб юрди.

Бизнинг ёш авлодимиз учун бу тарихнинг ҳаммаси фақат тарих. Тарих бўлгани яхши. Лекин биз Тошкентда қурилаётган В. И. Ленин Марказий музейининг филиалида ўтмишнинг аянчли кунлари тасвирланган сарғайиб кетган фотосурат ёнида Б. Жуков чизган машҳур расм қўйилишини истардик.

...Ленин Кремлдаги кабинетида стол устига энгашиб турибди. Чапда календарь. 1918 йил. 17 май. Ильич Мирзачўлнинг харитасига қарамоқда. Бу харита доҳийга кўп нарсани англатмоқда... Қизиган кўчма қумлар Амударё ва Сирдарёнинг кўмкўк оқимини қисиб қўйган. Қуёш нури яллиғида жизғинак бўлиб ётган бу ер минг-минглаб деҳқонлар тилидан «Сув! Сув! Сув!» деб нидо қилаётгандек туюлади. Ильич Ўрта Осиёда одамларнинг авлод-аждодлари сув ҳақидаги орзу билан яшаганликларини, қўшиқ ва афсоналарнинг мазмуни сув ҳақидаги орзудан иборатлигини биларди. Халқнинг қадимий нақлида бундай дейилади: «Ер—хазина, сув—гавҳар», «Сув йўқ жойда ҳаёт ҳам йўқ»... Чиғириқлар бир зайилда ғичирлайди, сопол кўзалар бой ариғидан сув олади. Ҳар бир кўза сув — деҳқоннинг елкасидан сирқиб чиққан тер, ҳар бир кўза сув — бойнинг устидаги шойи тўни эди.

Бир миллиондан ортиқ ерсиз деҳқон қашшоқликда яшарди, бир парча ери бўлган деҳқоннинг кўпчилигида эса уни ишлаш учун на от-улови ва на иш қуроли бор эди. Ленин олдида революциядан илгариги статистика материаллари турибди. Қатор-қатор рақамлар... Бутун бошлиқ Ўзбекистонда ҳаммаси бўлиб атиги 135 минг омоч, 1071 плуг, 337 та темир борона ва 12 та сеялка бор эди. Ҳатто ёғоч мола ҳам ҳар бир деҳқонда бўлавермасди.

Ильич сарғайиб ётган саҳрога қарайди. Сариқ ранг — бу фақат жонсиз қумларгина эмас, балки қуёш яллиғининг акси ҳамдир. У ерни қизитади ва ғўза тупига ҳаёт бағишлайди, ҳосил яратади. Бу ҳосил бўлмаса, ёш Совет республикасининг саноати нафас ололмас эди. Пахта — бу миллиардлаб метр газлама демакдир. Бу газлама юпун ишчи ва деҳқонларни кийинтирди. Пахта — бу ёғ, ёнилғи, портловчи моддалар, чорва моллар учун озуқа демакдир...

Бироқ, Қуёш ҳозирча олов пуркайди. Фақат сувгина уни пахтакорнинг дўсти ва иттифоқчисига айлантиради. Ҳатто бойларнинг ери тортиб олинса ҳам, барибир у барча камбағалларга етмайди. Фақат сув ерсизлик ва қашшоқликка бир умр барҳам беради. Балки мана шу пайтда Мирзачўл харитаси устига энгашиб турган пайтда биринчи марта Лениннинг хаёлига шундан уч йил кейин аниқ ва қисқа қилиб баён этиб берган қуйидаги фикр келгандир: «Деҳқончилик ва чорвачиликни ҳар қандай қилиб бўлса ҳам юксалтириш учун суғориш айниқса муҳимдир... Суғориш ҳаммадан кўпроқ керак ва ўлкани ҳаммадан кўпроқ ўзгартиради, унга ҳаёт киритади, ўтмишни гўрга кўмади, социализмга ўтишни мустаҳкамлайди».

Ленин кабинетининг деразаси орқасида эса оловли ва қўрқинчли ўн саккизинчи йил алангаламоқда эди. Аппаратлар жойлашган қўшни хонадан навбатчилар телеграф ленталарини — фронтдан ташвишли сводкаларни олиб келишади. Контрреволюция бош кўтармоқда, ёш республикага бугун-эрта интервентлар галаси ёпирилиб ҳужум қилади. Бутун мамлакатда паровозлар боши берк кўчага кириб тўхтаб қолган, заводлардаги дастгоҳлар занглаб ётибди, уруш хонавайрон қилган қишлоқ халқни боқишга қодир эмас. Ильич ғалаба қилган халқ янги ҳаётга биринчи қадамларни қўяётган мамлакатнинг узоқ чекка ўлкаси туширилган сариқ харитага яна энгашар экан, шуларнинг ҳаммаси ҳақида ўйлайди. Ўн саккизинчи йил майининг худди мана шу кунида Ленин Туркистонда суғориш ишларини ташкил қилиш ҳақидаги тарихий Декретга имзо чекди. Декретнинг дастлабки сатрларида «пахта» деган сўз бор эди. Пахта биринчи ўринда, диққат марказида, унинг ёнида эса боғ ва узумзорлар, гуллаб яшнаган ўлка, бахтиёр халқ кўринди доҳийга.

Яқинда мамлакатимиз Ленин Декретининг эллик йиллигини нишонлади. Совет ирригациясининг тарихи ва саҳрога ҳужум қилиш, ерни қайта қуриш тарихи ана шу Декрет қабул қилинган кундан бошланади. Ҳамма истак ва орзулар амалга ошди; ҳамма нарса Ленин башорат қилиб айтганидек бўлди!

Мирзачўл... Бугунги кунда бу номнинг бир ўзи ёлғиз карвонлар қаршидан келаётган кишиларни кўрган ҳамоно охирги бир неча қултум сувни бўлиб беришни истамай чап бериб кетган кунларни эслатади.

Эндиликда орзулар ҳақиқатга айланди. Ҳаётбахш сув бетон қопланган кўп километрли каналлардан пахтазорлардаги ғўза тупларига, боғлардаги токларга, колхоз ва совхозларнинг қишлоқларига югурганча оқиб бормоқда. Баъзан, қани энди Ильич янги ҳаёт йилларида ўзгарган Ўзбекистон ерларига бугунги кунда бир келиб кўрса эди, деб ўйлайсан, киши. У илгариги ўргимчак инига ўхшаш ариқларни ва ғижирловчи чиғириқларни, қумликлар орасида топиб бўлмайдиган ёлғиз қудуқларни эмас, балки лиммо-лим сув оқаётган дарё-каналларни, қудратли насос станцияларини, минглаб артезиан қудуқларини, суви тўлқинланиб турган сунъий денгизларни учратарди. Ярим аср мобайнида ирригация ўлкани қайта яратиб, унга ҳаёт бағишлаб, ўтмишга бутунлай хотима бериб, ана шундай катта одим ташлади. Агар республикадаги ҳозирги каналларнинг ҳаммасини бир қаторга тизилса улар Ер шарини экватор бўйлаб бир неча марта ўраб чиқарди, агар барча сунъий денгизларнинг суви бир жойга тўпланса, у океанга тенг келарди. Ахир бугунги кунда барча сув омборларининг ҳажми уч миллиард кубометрдан ортиқ сув сиғдирадиган даражадан ҳам ошиб кетди!

Буларнинг ҳаммаси мамлакат учун тўхтовсиз ишлаяпти ва қилинган харажатларнинг ўрни ортиғи билан қопланяпти. Биз учун ҳам яқин, ҳам узоқ бўлган ўша 1918 йилда бутун Совет республикасида етиштирилганига қараганда жонажон Ўзбекистонимиз юз баравардан зиёд пахта бераётганлиги ҳақида, бизнинг пахта далаларимиз ҳосилдорлик жиҳатдан дунёда энг юқори эканлиги ҳақида Ильичга ҳикоя қилиб берган бўлур эдик.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида ишни нимадан бошлашга тўғри келганлигини бир эслайлик. Туркистон пахтанинг ягона манбаи эди. Ўша вақтда бизнинг ўлкамизда унинг майдони ҳаммаси бўлиб 75 минг гектарни ташкил этарди, ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги эса ўн центнерга ҳам етмасди. Босмачилар кўпгина дамбаларни, сув тақсимлагичларни ва тўғонларни бузиб ташлашди. Суғориш тармоқларини лойқа босди ва қалин қамиш билан қопланди. Ўша вақтда Туркистон Компартияси Марказий Комитети Ильичнинг топшириғига биноан: «Ирригацияни сақлаб қолиш йўлида Туркистон меҳнат аҳлининг улуғ ҳашари яшасин!» деган шиорни олдинга сурди.

Мамлакатнинг ҳамма еридан жазирама Туркистонга юзлаб тажрибали ирригаторлар, инженерлар, агрономлар йўл олишди. Ленин ишнинг бориши устидан диққат билан назорат қилиб турди. У деҳқонлар бу машаққатли ишга қандай ғайрат билан киришганликларини билди. Ильич ўлкамиз ҳақида қандай оталарча ғамхўрлик қилганлигини бизларнинг кўпчилигимиз эслаймиз; мамлакат деҳқонлар учун Туркистонга юбориш мақсадида оз-оздан темир, керосин, газлама, гугурт, мойлаш материаллари тўплади. Стокгольмдан олтин бараварига кетмонлар сотиб олиб келтирилди. Кимки ўша совуқ, очлик йилларини эсласа у, ана шу бебаҳо ёрдам қандай катта аҳамиятга эга бўлганлигини тушунади.

Мамлакат Ленинсиз нишонлаган Октябрнинг ўн йиллиги кунларида ўзбек пахтакорларининг илк сўзлари Ильичга бағишланди. Улар партияга пахтачиликнинг революциядан илгариги даражаси тикланганлигини маълум қилдилар. Умумиттифоқ хирмонига Ўзбекистон ўшанда 483 минг тонна қиммат баҳо хом ашё тўкди. Ҳозирги миқёсларга нисбатан бу, жуда оз эди, албатта. Ҳозирги вақтда фақат биргина қўриқ Сирдарё области бундан кўп пахта бермоқда. Бироқ бу ўша вақтда катта ғалаба эди. Кўп ҳолларда елкага милтиқ осиб, экинларни ва плотиналарни босмачилардан ҳимоя қилган, ер-сув ислоҳоти туфайли Совет ҳокимияти ортиқча ерларини тортиб олган бойларнинг жонжаҳд билан кўрсатган қаршиликларига қарши курашган ҳолда меҳнат қилишга тўғри келарди.

Бизларнинг орамиздаги ёши каттароқ кишилар йигирма тўққизинчи йилнинг баҳорини бир умр эсдан чиқаришмайди. Ўшанда бизлар ҳозирги ғалабанинг уруғини экган эдик. Ана шу баҳорни ҳар доим Ленин номи билан боғлаймиз. Ленин шу баҳорнинг келишини анча илгари кўрган, уни орзу қилган, ўзининг қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш ҳақидаги генал планини синчиклаб ишлаб чиққан эди. Шу баҳорда партия пахтакорлар олдига: беш йилликнинг охирига бориб, мамлакатнинг пахта мустақиллигини таъминлаш ва тўқимачилик саноатини янада кенгайтириш учун зарур резерв вужудга келтиришдан иборат янги вазифани қўйди. Беш йил ичида пахта етиштиришни икки баравардан зиёдроқ кўпайтириш керак эди. Ана шу унутилмас баҳордан бошлаб, Ўзбекистон деҳқонлари Ленин партияси чақириғига биноан, қалбларининг даъвати билан социалистик йўлга узил-кесил тушиб олдилар, коллектив хўжаликларга бирлашдилар. Биз ҳисоблаб кўрдик, бугунги кунда битта ўртача колхоз ўттизинчи йилда йигирмата колхоз қанча маҳсулот етиштирган бўлса, худди шунча маҳсулот етиштирмоқда. Мана, коллектив меҳнат деҳқонга қандай куч бағишлади!

Бизнинг колхоз ва совхозларимиз бундай қудратга бирданига эга бўлганлари йўқ, албатта. Пахтакорларни бутун мамлакат қўллаб-қувватлади. Тошкентда йирик қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводлари қурилиши авж олдириб юборилди, янги ирригация қурилиши трестлари вужудга келтирилди, республика областларида ирригатор, механик, агроном кадрлар тайёрлаш кенг йўлга қўйилди.

Ўзбек деҳқонлари В. И. Ленин ҳузурида.

Бу расм Тошкент областидаги «Политотдел» колхозининг маданият саройи галереясида сақланмоқда. Уни ёш рассомлар Г. Моисеев билан А. Петровлар ишлаган.

Қишлоқларга Тошкентдан, Москва ва Ленинграддан, Киев ва Свердловскдан, Иваново ва Минскдан Ленин партияси юборган кишилар, ишчиларнинг оталиқ отрядлари келишди, инженерлар, агрономлар, врачлар, ўқитувчилар доимий яшаш учун кўчиб келишди. Ўзбек диёри Ассанда 35 та тракторга эга бўлган биринчи машина-трактор станцияси барпо этилди. Орадан икки йил ўтгач республикадаги 50 та МТСда 2500 трактордан иборат парк пайдо бўлди. Ҳозирги вақтда эса республика деҳқонлари 130 мингта трактор, 30 мингта пахта териш машинаси, 35 мингта юк автомашинаси, 10 мингтага яқин комбайн ва шунча ер қазиш машинасига эга.

Совет Ўзбекистонига, айниқса Мирзачўлга чет эллик меҳмонлар тез-тез келиб туришади. Маълумки, улар бу ерга байрам томошасига келишмайди. Кунларнинг бирида чет элликлардан бири «Партия XXIII съезди» совхозининг Механизаторлар уйига келди. Дастурхон устида меҳмон уй эгасидан у давлатнинг ёрдамини қандай ҳис этаётганини, совхоз қандай қилиб қисқа муддат ичида миллионлаб сўм фойда олишга эришганлигини сўраб қолди. Механизатор аввал ўйлаб кўрди ва сўнг қўшни хонадаги ўғилчасини чақирди.

— Географияга қизиқади, — деб таништирди у ворисини ва ўғлим, меҳмонга чизган расмингни кўрсат, — деди.

Ўқувчи бола СССРнинг оддий физик харитасини келтирди. Мирзачўлнинг марказидаги совхозни кўрсатувчи доира атрофидан йўлни кўрсатувчи юзлаб белгилар чўзилиб кетган эди. Уларнинг айримлари Ўрта Осиё шаҳарлари яқинидан бошланса, бошқалари Москва, Тбилиси, Ленинград, Свердловск, Киев, Владивосток, Минск, Челябинск, Волгограддан чўзилган эди. Маълум бўлишича, ҳамма нарсага қизиқувчи бола совхозга тракторлар ва автомобиллар қаердан келишини, у устахонада кўрган станоклар қаерда ясалганлигини, темир-бетон тарновлар қаерда қуйилганлигини, мебель, китоблар, телевизорлар, ўйинчоқлар, спорт ашёлари, дарахт кўчатлари, гул уруғлари, кийим-бош, пойафзал, дафтарларни кимлар юборганлигини, газ, электр энергияси, кинофильмлар қаердан келишини билиб олган... Меҳмон харитага қаради ва таржимонсиз ҳам ҳамма нарсага тушуниб етди. У боланинг қўлини қисди ва «Колоссаль!» деб хитоб қилди.

Ҳа, мамлакатимиздаги барча қардош халқларнинг Ўзбекистон деҳқонларига бераётган ёрдами бебаҳо. Пахта — ўзбек халқининг миллий ифтихори. Пахта ғарамларининг ажойиб оппоқ тоғларини вужудга келтириш — бизнинг Ватанимиздаги қардош халқлар олдидаги интернационал бурчимиздир. Ўз навбатида биз мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларида қудратли техника, минерал ўғитлар, ҳосилни ҳимоя қилиш учун химиявий воситалар, металл ва қурилиш материаллари, транспорт воситалари ва станоклар — меҳнат қилиш ва ҳаёт кечириш учун нимаики зарур бўлса ҳаммасини олиб турибмиз.

Биз абадий қардошлигимизнинг асосини улуғ Ленин вужудга келтирганлиги билан фахрланамиз. Ленин ўзининг ўткир ақли билан жаҳонда энг доно миллий сиёсатни, мамлакатимиз халқлари, партиямиз ҳақли равишда ленинча миллий сиёсат деб ном берган сиёсатни ишлаб чиқди.

Ленин — ёнимизда, турмушимизда,
Ўйимиз, ҳиссимиз, онимиздадир.
Ленин — келажакни кўришимизда,
Ақлимиз, қалбимиз, жонимиздадир!
Ильич режалари — мангулик, ҳаёт,
Шунинг-чун ўлмасдир Лениннинг номи.
Бугунги ҳаракат, эртаги ижод —
Ленин ишларининг изчил давоми.

Бу сатрларни шоиримиз Ҳамид Ғулом ёзган, бу ҳис-туйғуларни у бизнинг қалбимиздан эшитган.

Биринчи беш йилликнинг охирига келиб Ўзбекистон 1 миллион 216 минг тонна пахта берди. Бошқа республикалар ҳам пахта етиштиришни кўпайтирдилар. Совет Иттифоқи мустаҳкам пахта мустақиллигига эришди.

Халқнинг ким яхши ишласа, унга яхшироқ ёрдам бериш керак, деган нақли бор. Ўзбек деҳқонлари қандай мўъжизалар яратишга қобил эканликларини кўрсатдилар. 1939 йилнинг баҳорида Фарғонанинг ўн тўрт минг деҳқони Исфайрам ёнида қақроқ ерга кетмон урди. Ҳар куни сувга ташна ерга томон бир километрдан канал қазилди. Ойнинг охирида ўттиз икки километрли Лоғон канали қазиб бўлинди. Эслаб кўрайлик, чор амалдорлари Мирзачўлда ўн икки километрли каналини ўн бир йил давомида қурган эдилар. Бироқ Лоғон фақат репетиция бўлган эди. Ўзбекистон ва Тожикистон деҳқонлари асрий орзуни амалга оширишга — Фарғона водийсининг у бошидан бу бошигача сунъий дарё қазишга қарор қилдилар. Бу ерда ишончсизлик билдирган кишилар ҳақида гапириб ўтиришнинг ҳожати ҳам йўқ — бутун жаҳон фарғоналик меҳнаткашларнинг жасоратига қойил қолди. Бир юз олтмиш минг колхозчи 45 кунда узунлиги 270 километрдан иборат канални қазиди. Кетмон, замбил билан ва тупроқ солинган қопларни орқалаб 16 миллион кубометрдан ортиқ тупроқ қазилди ва ташқарига чиқариб ташланди! Биринчи коммунистик шанбаликлардан ўсиб чиққан куч ўша вақтдаёқ юксалган ва мустаҳкамланган эди. Бу куч — мусобақа эди.

Урушдан илгариги ўша йилларда фақат биргина бизнинг республикамизда суғориладиган ерлар майдони юз минг гектарлаб кенгайди. Етиштирилган пахтанинг миқдори 2.5 миллион тоннадан ошиб кетди. Пахтачилик илмий асосга кўча бошлади. Болалигимизда бизларнинг ҳар биримизга оталаримиз даладан биринчи очилган пахта кўсагини совға қилиб келтиришар эди. Бу ўша вақтда ягона сорт бўлган, эндиликда музейдагина сақланаётган ғўзанинг кичкина қаттиқ кўсаги эди. Олимларимиз, халқ селекционерлари янги, юқори ҳосилли сортларни яратишди ва тобора кўпроқ машинага ҳамда химия воситаларига таянган агротехника усулларини ишлаб чиқишди.

Агар уруш бўлмаганида биз қандай одимлар билан яна олға томон борган бўлардик! Лекин уруш ҳам республика далаларидаги меҳнат ҳужумкорлигини тўхтатолмади. Пахта — бу ёвуз душманга қарши курашда даҳшатли қуролдир. Фронтга кетган ота ва оғалар ўрнини хотин-қизлар, қариялар, болалар эгаллашди. Мамлакат энг муҳим стратегия хомашёси бўлган пахта билан тўла таъминланиб турилди. Ана шу даҳшатли йилларда ҳам Ленин биз билан бирга бўлди, унинг байроғи жасоратга чорлади, ғалабага, муқаррар ғалабага етаклади. Ғалабага эришилгандан кейин халқимиз янги куч билан тинч меҳнат қилишга киришди.

Ўрта Осиё ерларини қайта ўзгартиришнинг ленинча плани шундай кенг миқёсда амалга оширилдики, бу ҳақда фақат орзу қилиш мумкин эди. Модомики пахта Ўзбекистоннинг асосий ифодаси, куч-ғайратининг асосий мезони экан, тўхтовсиз юксалиш рақамларини яна бир бор келтирамиз. 1958 йили республикада етиштирилган пахтанинг миқдори уч миллион тоннадан ҳам ошиб кетди ва шундан кейинги йилларда етиштирилган пахтанинг миқдори тўхтовсиз ошиб борди. Мана, бир неча йилдирки, Ўзбекистон далаларидан териб олинаётган пахтанинг миқдори тўрт миллион тоннадан ошмоқда! 1.6 миллион гектар майдоннинг ҳар гектаридан олинаётган ўртача ҳосилнинг миқдори 25 центнерга етди. Илғор районлар ва хўжаликларда гектаридан 35-40 центнердан ҳосил олиняпти. Хоразм области бултур ҳар гектар ердан 37 центнердан ҳосил олди.

Ўзбек ери саҳий, бироқ уни саҳий қилган одамлардир. Кузда давлат пунктларида оппоқ пахта тоғлари уюлганда биз Ильич Декретига асосан ерни қайта ўзгартиришда қатнашган кишиларни — олимлар, инженерлар, қурувчилар, Ўрта Осиё ирригациясининг ветеранлари, суғориш ва пахтачиликнинг оқсоқоллари номини чин қалбдан миннатдорчилик билдирган ҳолда эсга оламиз. Пахтачиликни комплекс механизациялаш новаторлари бўлган Т. Охунова, М. Жалолов, В. Тюпко, Жавод Қучиев, М. Дадажонов, Ш. Қудратов, Ҳ. Полвонов ва бошқаларнинг номи эндиликда бутун мамлакатга маълум. Биз юқори ҳосил етиштиришнинг ажойиб усталари колхоз бригадирлари — янгиариқлик Т. Раҳимов, Ҳ. Давлатов, ғузорлик М. Бердиевлар билан фахрланамиз. Улар бултур ҳар гектар ерда 59-64 центнердан пахта етиштирдилар.

Биз ҳозирнинг ўзидаёқ пахта ҳосилининг қирқ процентдан кўпроғини машиналар билан териб оляпмиз. Ильич пахта далаларида «зангори кема»лар карвонини кўрганида қанчалик қувонган бўларди. Колхоз ва совхозларнинг далалари учун ана шу ва бошқа қудратли машиналар бизнинг республикамизда яратилмоқда. Эндиликда Ўзбекистондаги ҳозирги замон индустриясининг юздан ортиқ тармоғи мамлакат халқ хўжалигини зарур техника комплекси билан таъминламоқда.

Республиканинг конструкторлик бюролари ва саноати суғориладиган ерлар техникасини такомиллаштириш устида ишлашни давом эттирмоқда. Юқори унумли пахта терадиган комбайнлар яратганликлари учун конструкторларимиз П. Глазатов, А. Приходько, В. Тютьков, М. Марковга, колхоз механизаторлари Т. Охунова ва Ж. Куччиевларга Ленин мукофоти берилди.

XXIII съезд, КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март ва шундан кейинги Пленумлари қарорлари деҳқонлар учун янги даврни бошлаб берди. Биз, пахтакорлар бу қарорларни оталаримиз ва боболаримиз 1918 йили машҳур Ленин Декретини қандай кўтаринкилик билан кутиб олган бўлсалар, худди шундай кўтаринкилик билан кутиб олдик. Партия ишнинг моддий томонини саҳийлик билан ҳал қилди, бунга фақат бизнинг социалистик экономикамизгина қодирдир.

Республикада қишлоқ хўжалигининг барча тармоқлари муваффақиятли ривожланмоқда. Баҳорда тут дарахтлари кўм-кўк бўлиб барг ёзади. Йилнинг барча палласида худди сузиб юрган булутлар сингари яйловларда қоракўл қўйларнинг сурувлари аста-секин ҳаракат қиляпти. Наслли йилқиларнинг тўдалари ўтламоқда. Колхоз ва совхозларнинг боғларида ҳамда токзорларида жаҳонда тенги йўқ ширин-шарбат мева ва узум пишмоқда. Амударёнинг қуйи оқимида, Қорақалпоғистон АССР территориясида шоличиликнинг йирик райони вужудга келтириляпти. Мирзачўлни, асирлар давомида бўм-бўш ётган ва ҳозир ҳаёт бахш этилаётган Қарши дашти, Сурхон-Шеробод водийси, Марказий Фарғона ерларини ўзлаштириш кенг миқёсларда олиб бориляпти, Бу юз минглаб гектар янги ерлар демакдир. Ленин Декрети чиндан ҳам амал қилмоқда...

Хўжаликлар гуллаб-яшнамоқда. Юздан ортиқ миллат вакиллари яшаётган ва меҳнат қилаётган ўлкамиз меҳнаткашларининг дўстлиги бузилмас ва қалб қўри билан туташгандир. Ўзбек халқининг қадимий ажойиб нақли бор. «Агар юз авлод бир-бирига қариндош бўлса у ҳеч кимдан қўрқмайди!».

Дўст бошга кулфат тушганда билинади. Республикамиз пойтахтига табиий офат ҳамла қилганда унга Совет Ватанидаги барча халқлар ёрдам қўлини чўзди. Бошқа республикаларга юборилаётган юклар ортилган минглаб эшелонлар дарҳол Тошкент томонга бурилди. Ҳамма нарса худди Ильич чақириғига биноан оч қолган Поволжье районларига, мамлакатнинг саноат марказларига Тошкентдан озиқ-овқат ортилган эшелонлар, дўстлик ва қардошлик эшелонлари йўл олганидек бўлди. Бунинг учун Ильич туркистонликларга алоҳида ташаккур билдирган эди.

Ҳалокатли зилзиладан кейинги дастлабки соатлардаёқ Тошкентга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин етиб келдилар. Совет Армияси жангчиларининг қурувчи отрядлари, барча республикалар оғир жароҳатланган шаҳарни қайта тиклашга киришдилар. Мана шунда совет халқлари қардошлигининг улуғ ҳисси тўла қудрат билан намоён бўлди!

Ўзбекистон аҳолиси ўзларининг жонажон шаҳарларини ғайрат билан қурмоқдалар. Шаҳарнинг турли бурчакларида ҳозирнинг ўзидаёқ унинг янги қўркини белгиловчи архитектура иншоотлари қад кўтарди. Ўзбекистон пойтахтининг марказида масъулиятли қурилиш — янги жаҳоннинг улуғ меъморига халқимизнинг чексиз муҳаббати рамзи сифатида В. И. Ленин Марказий музейи филиали биносининг қурилиши кенг авж олдириб юборилди.

Диёримизда пойдеворини Ленин қурган тарихий ўзгаришлар ҳақида ўйлаганингда хотирангга ўзбек шоири Насрулло Оҳундийнинг «Ленин ва Мирзачўл» поэмасидан қуйидаги сатрлар келади:

Ана у заводлар
пўлатлар кони,
Удир сизнинг, менинг
олтиним, зарим,
Шарафли Ленин деб
аталди номи.
Шу завод toблаган
ишчи ўзбекни,
Паймони пўлатдан
русни, тожикни,
Доҳиймиз қучоқлаб
қутламоқдалар...
Кўрдим бутун шаҳар,
бутун Бекобод,
Ўзбеклар, тожиклар,
руслар, қозоқлар,

Бутун Ўзбекистон
бутун одамзод,
Гуллардан қўлларда
қизил байроқлар,
Ленин ҳайкалини
очар рост туриб.
Шу буюк инсонда
бахтини кўриб.
Меҳнатимиз шони
сўнмас Лениндир,
Дўстлигимиз номи
ўлмас Лениндир.
Ленин ўлмагандир,
Ленин барҳаёт,
Лениннинг ўзидир
ҳаёт-чун ҳаёт.

Турсуной ОХУНОВА — Тошкент областидаги Киров номли колхознинг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати; Идрис ДАВЛЕТОВ — Бухоро областидаги «Коммунизм» колхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Ҳафиз ПОЛВОНОВ — Андижон областидаги Ильич номли колхознинг бригадири, республикада хизмат кўрсатган механизатор; Малика ҲАСАНОВА — Наманган областидаги «Партия XXII съезди» колхозининг бригадири; Холмат МАРОЗИҚОВ — Фарғона областидаги К. Маркс номли колхознинг раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати; Ўтениёз ТЎРИМБЕТОВ — Қорақалпоғистон АССРдаги «Маданият» шоличилик совхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Турсунбой ЛАТИПОВ — Сирдарё областидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Эргаш ШАМАЕВ — Сурхондарё областидаги «Сайроб» совхозининг чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Кароматой РУСТАМОВА — Қашқадарё областидаги «Партия XIX съезди» колхозининг раиси, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Мадамин МАТКАРИМОВ — Хоразм область Янгиариқ район партия комитетининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Отақул ҲУСАНОВ — Самарқанд областидаги Ленин номли колхознинг раиси, СССР Олий Советининг депутати.

(«Сельская жизнь», 12 апрель.).

Ўзбекистон ССР

МЕМОРИАЛ МАРКАЗ ҚУРИЛИШИДА

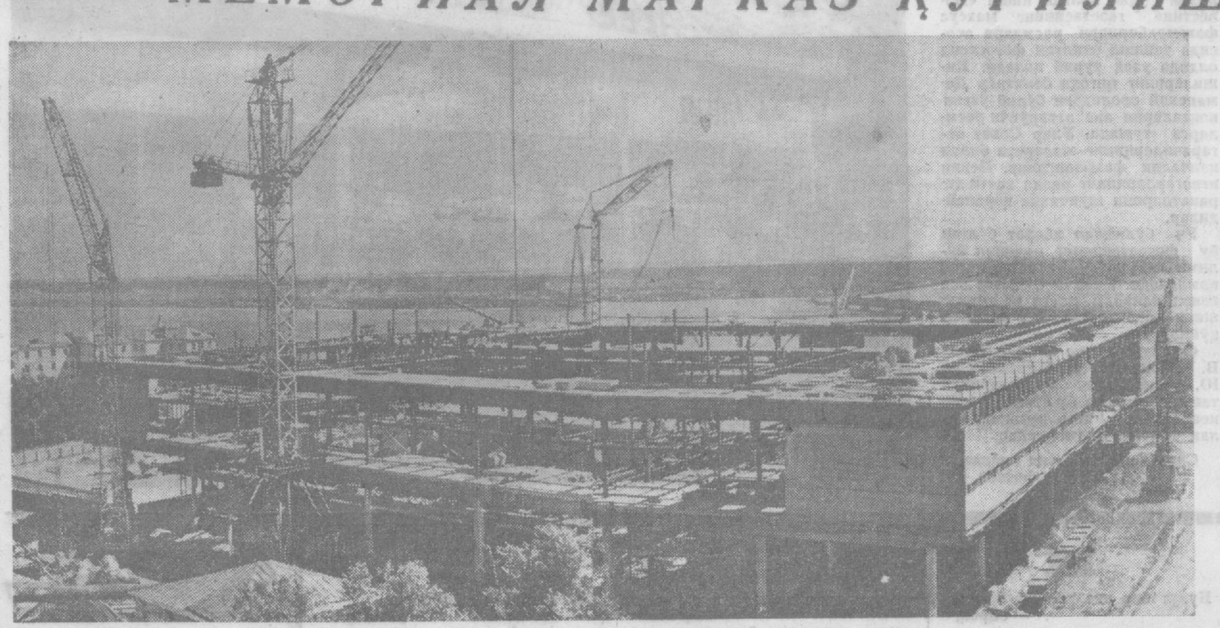

Доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган Ульяновск шаҳрида Мемориал марказ қурилиши тез суръатларда олиб борилляпти. Бу улкан иншоот зарбдор комсомол қурилиши деб эълон қилинди. Шу кунгача 50 та етти метрли темир-бетон устунлари ўрнатиб бўлинди. Мемориаль марказ қурилишида Ленин комсомоли йўлланмаси билан мамлакатимизнинг турли шаҳар ва районларидан келган зарбдорлар меҳнат қилишяпти. Қурилиш ишлари сифатли олиб борилмоқда. Волга соҳилида қад кўтараётган Мемориал марказ қурилиши доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйи арафасида фойдаланишга топширилади.

Суратда: улкан иншоот қурилишининг умумий кўриниши.

А. Овчинников фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЛЕНИНЧА ЎҚИЙМИЗ, ЛЕНИНЧА ИШЛАЙМИЗ

Революция ветерани Владимир Павлович минбарга чиқди. Факультет талабалари ва ўқитувчиларнинг диққат-эътибори унда.

— Ўша унутилмас ҳаяжонли дақиқаларни эслашим билан кўз ўнгимда улуғ Лениннинг порлоқ сиймоси гавдаланади, — дейди Владимир Павлович. — Москва гарнизонида ҳарбий хизматни ўтардим. Командиримиз отланинглар, Свердлов майдонига борамиз, у ерга Ленин келармиш, деган хушхабарни тарқатди. Майдон одамлар билан гавжум эди. Минбарга Владимир Ильич чиқиб келди. Уни гулдурос қарсаклар билан қарши олдик.

Кекса коммунист, чапаевчи, гражданлар урушининг қатнашчиси Владимир Павлович Михайлов ана шу ҳаяжонли, тарихий кун ҳақида тўлқинланиб гапирди.

— Улуғ устозимиз В. И. Лениннинг 100 йиллик табаррук тўйига пухта ҳозирлик кўрмоқдамиз, — дейди Тошкент Давлат университетининг юридик факультети партия ташкилотининг секретари Икром Зокиров. — Кекса коммунист Владимир Павлович билан ўтказилган бу учрашув юбилей муносабати билан амалга ошираётган тадбирларимиздан биридир, холос.

1968 йил сентябрь ойида факультетда очиқ партия мажлиси бўлиб ўтди. Унда КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарори муносабати билан факультетда қилинадиган ишлар юзасидан бир қатор тадбирлар белгилаб олинди. Университетнинг барча факультетларида таълим олаётган студентларга қарата умумхалқ юбилейини муносиб кутиб олишга даъват этувчи Мурожаат қабул қилинди.

1968—1969 ўқув йили бошланиши билан партия комитети томонидан студентлар ўртасида таълим-тарбия ишларини намунали олиб бориш, ўқитувчилар коллективи билан талабалар ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш, Ленин асарлари ва биографиясини чуқур ўрганишга қаратилган тадбирлар белгилаб олинди.

Мазкур тадбирларни ҳаётга татбиқ этишда университет партия комитетининг секретари Карим Содиқов ва партия бюро аъзолари ҳар томонлама ёрдам беришмоқда.

Яқинда шу факультетдан парвоз қилган бир қатор кишилар билан қизиқарли учрашув бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта таълим министрининг ўринбосари Анвар Аъзамхўжаев, республика прокурорининг ўринбосари Иброҳимов, республика Олий суди раисининг биринчи ўринбосари М. Биркин, республика юридик комиссиясининг раиси М. Васиқовалар бўлажак юристлар ўзлари кўнгил қўйган фахрли касбни пухта эгаллашлари зарурлигини таъкидлаб, фойдали масалаҳатлар беришди.

Ётоқхоналарда истиқомат қилаётган студентлар факультет ўқитувчилар коллективининг назар-эътиборида. Ёшлар орасида оммавий-сиёсий ишларни олиб боришга коммунист Ҳ. Бобоев раҳбар қилиб тайинланган. Ўқитувчилар навбат билан ётоқхоналарда бўлиб, студентлар даврасида қизиқарли лекция ва суҳбатлар билан чиқишмоқда.

Бу борада доцент Шоакбар Шораҳмедов ва аспирант Шуҳрат Жалиловлар жонбозлик кўрсатиб ишламоқда. Улар ётоқхоналарда тез-тез бўлишиб, студентлар орасида қизиқарли кечалар уюштиришяпти.

Факультетда доимий семинар ташкил этилган. Унда «В. И. Ленин социалистик давлат ва ҳуқуқ ҳақида» туркумига кирувчи назарий лекциялар ўқилади. «В. И. Ленин ва пролетариат диктатураси», «Давлатга раҳбарлик қилишдаги ленинча принциплар» каби пропагандистик лекциялар семинар қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Яқинда Октябрь районидаги «Илғор» маҳалласида қизиқарли учрашув бўлиб ўтди. Доцентлардан И. Зокиров, Ҳ. Саматова, Н. Капустянский, Б. Аҳмедов ва бошқа олимлар «Давлат ва ҳуқуқ» мавзуида бир қатор лекциялар ўқишди. Бундай учрашувлар «Келес» қишлоғида, Чирчиқ химия комбинатида, Олмалиқ корхоналарида ҳам ўтказиб турилибди.

Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин юбилейига тайёргарлик кўрилаётган даврда факультетда Ленинни кўрган, у билан шахсан суҳбатда бўлган табаррук кишиларимиз, революция ветеранлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан ижодий учрашувлар ўтказишга кенг ҳозирлик кўрилмоқда.

И. ЮСУПОВ.

КОНВЕРТЛАРДА ДЎСТЛИК ТЕМАСИ

1966 йилнинг 26 апрель тонги ҳамон тошкентликлар ёдида. Ўша кун Тошкентда юз берган табиий офат жуда кўп оилаларни бошпанасиз қолдирди.

Зилзиланинг дастлабки кунларида пойтахтнинг айрим кўчаларида палаткалар ўрнатилиб, бу палаткаларга бошпанасиз қолган оилалар, шаҳарнинг айрим ташкилотлари, баъзи алоқа бўлимлари кўчиб ўтди.

Тошкентликлар бошига оғир кун тушган ана шу вақтда бутун Совет Иттифоқи халқлари оёққа турдилар. Қалб амри билан Тошкентга ёрдамга келган қурувчилар дарҳол ишга тушиб кетишди. Қисқа муддат ичида жуда кўплаб турар-жой бинолари тикланиб, тошкентликлар ихтиёрига берилди.

Ҳозир пойтахтимиз кўчалари бўйлаб сайр қилган киши Украина, Белоруссия, Грузия, Арманистон, Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон ва бошқа иттифоқдош республикалар бинокорлари ҳадя этган уйларни кўради. Янги Тошкентни бунёд этишда Россия Федерацияси қурувчилари айниқса катта ҳисса қўшдилар. Ўша собиқ «Қашқар» маҳалласида ҳозирги кунларда ҳам Россиянинг турли шаҳарларидан келган қурувчилар зўр ғайрат-матонат билан ўз ишларини давом эттирмоқдалар.

Янги Тошкент қурилишида совет халқлари ўртасидаги дўстлик, иноқлик ва қон-қардошлик яққол намоён бўлди. Кишиларимизнинг ана шу олижаноб фазилати ёзувчилар, санъаткорлар ижодида ўз ифодасини топди. Бу мавзу ижодкорларимизга бундан буён ҳам илҳом бахш этаверади.

Халқларимизнинг биродарлиги, қон-қардошлиги иттифоқ Алоқа министрлиги томонидан чиқарилаётган «Янги Тошкент қурилишида. Халқлар дўстлиги» конвертида ҳам ўз аксини топган. Яқин кунларда пойтахт алоқа бўлимларида бундай конвертлар оммавий нусхада тарқатилади.

М. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Ўзбек олимларининг чет эллик шогирдлари

Ўзбекистон олимларининг раҳбарлигида мураккаб тажрибалар ўтказиш, ўз илмий малакасини оширишни истовчи чет эллик тадқиқотчилар тобора кўпайиб бормоқда. Венгрия Фанлар академияси изатоплар институтининг аспиранти Ласло Лакоши Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институтида кенг экспериментлар программасини яқингинада бажариб бўлди. У республикамизда бир ой турди. Ёш олим ўз илмий изланишларини институт директорининг ўринбосари Б. С. Мазитов раҳбарлигида олиб борди.

Венгер тадқиқотчиси ўтказган тажрибаларнинг мақсади саноатда ишлатилувчи радиоактив манбалар нурланиш кучини ўлчашни чиниқтиришдан иборат эди. У экспериментларни кучли гамма-нур установкасида ўтказди. (ЎзТАГ).

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

МЕҲНАТ ВА РОҲАТ

БАҲОР нафаси эсяпти. Ҳадемай дарахтлар навдасига япроқ қўниб, гуллар ғунча очади. Ўшанда бу томонларга бир келсангиз, теварак-атрофга боқиб баҳри-дилингиз очилади. Мавжланиб оқаётган Сирдарё соҳиллари яна ҳам гўзал бўлиб кўринади кўзга. Шанба ва якшанба кунлари металлурглар, цементчилар, бинокорлар дарё бўйига дам олгани, ҳордиқ чиқаргани отланишади.

— Сирдарё бўйида корхонамизнинг каттагина туристик базаси ташкил этилган, — дея ҳикоя қилади В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия заводи касаба союз комитетининг раиси Ҳафиз Ғаниев, — у корхонамиздан унча узоқ эмас. Тўрт километрлик йўл. Ов ишқибозлари, табиат ошиқлари бўш соатларини шу базада ўтказишга одатланишган. Туристик база кўнгилдагидек жиҳозланган. Моторли ва моторсиз қайиқлар, ов жиҳозлари, йиғма кроватлар сотиб олинган.

Қишда ҳам металлурглар бўш ўтиришмайди. Иш ҳафтаси тугади, дегунча коллектив бўлиб кинотеатргами, Тошкент ва Самарқандгами, Наманган ёки Ленинободгами отланиб қолишади. Яқинда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, прокат цехи мастери Саид Нуриддинов бошлиқ бригада аъзолари жам бўлишиб, Самарқандга йўл олишди. Шанба ва якшанба кунларини ўша ерда ўтказдилар.

Ҳозир Самарқандда шаҳарнинг 2500 йиллигига катта тайёргарлик кўриляпти. Тарихий обидалар қайта тикланиб, мавжудлари ремонтдан чиқариляпти. Металлурглар янги топилмалар билан танишдилар. Улуғбек, Бибихоним номи билан машҳур бўлган обидаларни ўз кўзлари билан кўриб, ота-боболаримиз санъатига тахсинлар ўқиб қайтдилар.

Йўл-йўлакай улар Тошкентга тушиб, кабель заводида меҳмон бўлдилар. Кабелчилар бекободлик ўз ҳамкасбларига корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотларини кўрсатдилар, завод истиқболидан ҳикоя қилдилар.

Навбатдаги дам олиш кунларида завод автобуси Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Қурбонали Тошматов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари ихтиёрида бўлди. Бригада аъзолари Наманган область ва Тожикистонда бўлдилар. Улар ҳам икки кун давомида ажойиб манзараларни томоша қилиб, яна ўз жонажон корхоналарига қайтдилар.

Икки автобусда тиним йўқ. Гоҳ у бригада, гоҳ бу бригада ихтиёрида бўлиб, Ўзбекистон ва Тожикистоннинг турли шаҳарларига йўл олади. Металлурглар сафарда бўлган пайтларида янги-янги дўстлар орттиришади, ўлкамиз манзарасини томоша қилишади.

Завод касаба союз комитети йўлланмаси билан ҳам ишчилар Иттифоқимизнинг турли дам олиш уйларида, санаторийларида бўлиб саломатликларини мустаҳкамлаб қайтмоқдалар.

Кўплаб кишилар шундай дам олаяпти. — дейди Ҳафиз Ғаниев. — Ўтган йили 133 ишчи Иттифоқ дам олиш уйида, 128 киши санаторийларда бўлди, 290 киши профилакторийларда саломатликларини тикладилар. Булардан ташқари, Иссиқкўл соҳилида 50 ўринли завод пансионати ҳам ишлаб турибди. Ҳисоблаб қарасак ярим йилнинг ўзида у ерда 218 ишчи ҳордиқ чиқарибди.

Яқинда завод территориясида янги спорт зали қад кўтарди. Залнинг сатҳи 345 квадрат метр. Залга барча хил спорт инвентарлари тартиб билан қўйилган. Кечқурунлари бу ер ёшлар билан гавжум бўлиб кетади. Металлурглар турли спорт мусобақалари ўтказиб, ўзларини чиниқтирмоқдалар. Кўплаб ишчилар спорт разрядларига эгадирлар.

— Икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтилгандан бери ўқувчи-ишчилар сони ҳам анча ошди, — дейди завод партия комитетининг секретари Э. Валиев. — Ўтган йили ишчилардан 118 киши ишдан бўш пайтларида техник курсларни тамомлади, 380 ишчи ўз малакасини оширди. 50 ишчи эса қўш ҳунарли бўлди. Ҳозир 19 киши Бекобод индустриал техникумида таҳсил кўряпти. Кўплаб ёшларимиз кечки ишчи-ёшлар мактабларини тамомламоқдалар. Ўқувчиларимиз шанба ва якшанба кунларидан айниқса унумли фойдаланмоқдалар.

Яхши дам олган, ўз малакасини тинмай ошираборган металлургларнинг иши доимо унумли бўляпти. Корхонада прокат тайёрлаш, пўлат эритиш топшириқлари муваффақиятли адо этилмоқда. Завод аҳли бир жон, бир тан бўлиб доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунни муносиб совғалар билан кутиб олиш иштиёқида бор имкониятларини тўла ишга солмоқда.

Ж. НОСИРОВ,
Бекобод шаҳри.

БЕПАРВО РАҲБАРЛАР, БЕБУРД БУЙРУҚЛАР

Бу трест ўтган йили қурилиш-монтаж ишлари топшириғини бажармади, ўз кучлари билан бажарилган иш ҳажми эса пландагига нисбатан 18,9 процент кам бўлди. Натижада кўплаб объектлар фойдаланишга топширилмади. Шу йилнинг январь, февраль ойлари плани эса 61,5 процент бажарилди, холос.

Планнинг бажарилмаслик сабабларини сўрасангиз трест раҳбарлари «қурилиш материаллари тахчил, ишчи кучи етишмайди, қиш қаттиқ келиб ишнинг белига тепди» деган бошқа жуда кўп важларни кўндаланг қиладилар. Аслида булар асосий сабаб бўла олмайди, ҳечвақт.

Қуруқ гап қулоққа ёқмас, деганларидек, келинг, даъвоимиз учун далиллар келтирайлик.

Олдимизда штатлар жадвали. Бу қоғозга ишчиларнинг сони ва маоши битилган. Рўйхатнинг бошидан эмас охиридан бошлай қолайлик. Қоровуллар штати. Устунининг ўнг ёнида 12 рақами. Демак, трест бўйича 12 та қоровул сақланиб бунга ҳақ тўланиши керак. Бироқ, трест ташкилотларида юзга яқин қоровул маош олиб ишлайди. Уларга 12 кишининг маоши бўлиб берилаётгани йўқ, албатта. Балки ишчиларнинг ойлиги беріляпти. Ҳозирги кунда 70 қоровул қурувчи-ишчи ҳисобидан маош олиб турипти. 70 кишидан иккита каттагина бригада тузса бўлади. Маълумки, битта комплекс бригада бир йилда ўрта ҳисобда иккита кўп қаватли турар-жой биноси ёки битта мактаб қуриши мумкин.

Қурилиш бошқармаларида штат жадвалларидаги пала-партишликлар, чалкашликларнинг чеки йўқ. Масалан, трестга қарашли 47-қурилиш бошқармаси шофёри И. Исматов 6-разрядли слесарь маошини олади. У ҳечқандай асос бўлмагани ҳолда «6-разрядли слесарь» деб расмийлаштирилган. Худди шу бошқарма бошлиғи ўзининг секретарь-машинисткасига аввалига қурилиш мастери, сўнгра эса нормаловчи сифатида 100 сўмдан маош тўлаб турди. 50-қурилиш бошқармаси секретарь-машинисткаси эса қурилиш ишчисиман, деб ведомостга имзо чекади.

Трест аппаратида ҳам чалкашликларга йўл қўйилиб келмоқда. Чунончи, А. А. Кузина трест кадрлар бўлимида ишлайди. Бироқ, маошини эса иқтисодчи сифатида олади. Л. В. Глазова ишлаб чиқариш бўлимидаги катта инженер учун тайинланган 120 сўм маошини олиб, диспетчернинг вазифасини бажаради. Трест комсомол комитетининг секретари Л. В. Мезенинга «лойиҳа-смета группасининг катта инженери сифатида иш ҳақи тўланади. Трест рассоми В. И. Павлов бир қарасанг қоровул, бир қарасанг курьер сифатида намоён бўлади.

Штатлар рўйхатидаги бу каби чалкашликлардан трест бошқарувчиси З. Крайзман, бош бухгалтери А. Хацкевич ўртоқлар бехабар эмаслар. Бу қонунсиз ишлар хусусида Киров район молия бўлими, Тошкент шаҳар молия бўлими инспекторларининг қатор актлари бор. Ҳар гал ўртоқ Крайзман хўжакўрсинга буйруқлар чиқаради.

Мана, шу буйруқлардан айнан биттаси: «Буйруқ сон 7, 10-январь, 1969 йил. 47-қурилиш бошқармаси нормаловчиси Г. Г. Ҳалимовани қурилиш бўйича ихтисоси бўлмаганлиги, шу боисдан секретарь вазифасида фойдаланилганлиги учун ишдан четлатилсин ва ихтисоси бўйича иш билан таъминлансин». Худди шу буйруқнинг иккинчи бандидаги яна бир жумбоққа эътибор беринг: «Трест қоровули В. И. Павловни ўз мутахассислиги бўйича ишлаш учун 38-қурилиш бошқармасига юборилсин». Хўш, Павлов мутахассис бўлса, нега трестда қоровуллик қилади?!

Бундай буйруқлар бериш «Главташкентстрой»га қарашли 9-қурилиш трести маъмуриятига одат бўлиб қолганга ўхшайди.

Трест раҳбарлари юқори ташкилотларнинг чиқарган буйруқлари ва кўрсатмаларига ҳам амал қилишмаётир. Ўтган йил апрель ойида «Главташкентстрой» бўйича чиқарилган 298-буйруққа биноан трестда машина-ҳисоблаш станцияси бўлими очиш, бухгалтерия хизматлари марказлаштирилиши керак эди. Бу иш бажарилмади, трестда иккита ҳисобчига катта инженерлар оладиган маош тўланяпти.

Каттагина ташкилот раҳбарларининг ишга бу қадар бепарво қараганликлари натижасида давлатга қанчадан-қанча зарар етаяпти. Давлат молия қонунини қўпол равишда бузаётган трест раҳбарларига жиддийроқ чора кўриш пайти келмадимикин?!

Х. АБДУҒАНИЕВ,
Тошкент шаҳар молия бўлими штатлар бўлимининг бошлиғи.

УКРАИНА бунёдкорлари тошкентликларга зилзила оқибатларини батамом тугатишда катта ёрдам беришди. Суратда: кўркам уй-жойлар қуришда ҳиммат кўрсатиб ишлаган украин бунёдкорларининг бир группаси. (Чапда) киевлик И. Тдигуб ва А. Мацепура, ҳарьковлик Р. Косиченко ва В. Голоборотько, донецклик В. Хребто ва Н. Москалева ўртоқлар.

А. Палехов фотоси.

ҚИШЛОҚЛАР ЧАРОҒОН БЎЛСИН

(Боши биринчи бетда).

«Узсельхозтехника» бирлашмасига Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг республика қишлоқларини электрлаштириш билан шуғулланаётган кўчма механизациялашган колонналарини ҳамда ремонт-ишлаб чиқариш станцияларини бошқа қишлоқ хўжалиги ташкилотларини қатор эҳтиёт қисмлар ва материаллар билан таъминлаб туриш вазифаси юклатилди.

Энергетика ва электрлаштириш министрлиги системасида қишлоқ хўжалигини электрлаштириш билан шуғулланадиган иккинчи ихтисослашган трест тузиш зарур деб топилди. Бу трест Самарқанд шаҳрида жойлашиб, республиканинг жанубий ҳамда шимоли-ғарб районларига хизмат кўрсатади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари зиммасига Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Озиқ-овқат саноати министрлиги, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «ВНИПИСельэлектро»нинг Ўрта Осиё бўлими билан биргаликда икки ой мобайнида электрлаштирилмаган барча аҳоли пунктларини аниқлаш, районлар ва областларда қишлоқларни электрлаштириш ишлари ҳажмини белгилаш юклатилди.

Госпланга аҳоли яшайдиган бу пунктларни электрлаштиришни 1970—1971 йиллар халқ хўжалиги планларида кўзда тутиш топширилди. «ВНИПИСельэлектро»нинг Ўрта Осиё бўлими зиммасига қурилиш ташкилотларига сифатли лойиҳа-смета ҳужжатларини кўрсатилган ҳажмда ўз вақтида юбориб туриш юклатилди.

Қурилиш министрлигига қуйидагилар топширилди:

Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қишлоқ электр узатиш линиялари қурилиши учун темир-бетон тиргаклар ва деталларни халқ хўжалиги планларида кўзда тутилган ҳажмда ўз вақтида юбориб туриш, жўнатиладиган темир-бетон буюмларнинг сифатини ошириш, ёрдамчи қурилиш материалларини бир меъёрда юбориб туриш;

1969 йилда «Узсельэлектрострой» трестининг Узун темир-бетон буюмлари заводида белгиланган қўшимча қурилиш-монтаж пудрат ишларини 94 минг сўмлик қилиб адо этиш ва шу трестнинг Қувасой темир-бетон буюмлари заводида 186 минг сўмлик иш бажариш.

Қурилиш министрлиги ва Қишлоқ қурилиши министрлигига бир ой давомида Энергетика ва электрлаштириш министрлиги барпо қилаётган объектлар қай аҳволда эканлигини ўрганиб чиқиш ҳамда уларнинг 1969 ва 1970 йилларда фойдаланишга топширилишини таъминлайдиган барча тадбирларни кўриш таклиф қилинди.

Тошкент область ижроия комитетига бир ой ичида «Узсельэлектрострой» трестининг ёрдамчи корхоналари комбинати ва ишлаб чиқариш технология комплектлаш бошқармаси биноси қурилишлари учун ер участкаси ажратиб бериш масаласини ҳал этиш топширилди.

Госпланга Қурилиш министрлигининг 1970 йилга мўлжалланган пудрат ишлари планида Чирчиқ шаҳрида 600 ўринли профессионал-техника билим юрти биноси қурилишини кўзда тутиш топширилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари зиммасига уйларни тақсимлаш вақтида Энергетика ва электрлаштириш министрлиги иштироки билан қурилаётган уйлардан электр тармоқлари корхоналари ҳамда кўчма механизациялашган колонналар ходимлари учун квартиралар ажратиш ва уй-жой тақсимлашдаги қарзни 1969 йилнинг биринчи ярмида узиш юклатилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва «ВНИПИСельэлектро»нинг Ўрта Осиё бўлими зиммасига СССР Халқ контроли комитетининг 1969 йил 18 мартдаги қарори ва Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг 1969 йил 3 январдаги республика қишлоқ хўжалигини электрлаштиришнинг бориши ва аниқланган камчиликларни тугатиш тўғрисидаги докладномасини муҳокама қилиш юклатилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига «Узсельэлектрострой» трестининг механизациялашган колонналарини оталиққа олишни уюштириш вазифаси топширилди.

Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига республика қишлоқ хўжалигини электрлаштиришнинг боришини мунтазам ёритиб туриш тавсия қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети область ва район партия комитетларини, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советини, область ва район ижроия комитетларини қишлоқ районларини электрлаштиришга кўпроқ аҳамият беришга, колхоз ва совхозларга, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, Қишлоқ хўжалик министрлиги органларига ва бошқа ташкилотларга колхозчилар ҳамда совхоз ходимларининг хонадонларини ялписига электрлаштиришни қисқа вақтда тугаллаш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишда доимий ёрдам кўрсатишга даъват этадилар.

ИЗОҲЛИ ЛУҒАТ

Москвадаги «Советская энциклопедия» нашриёти қардош республикалар олимларининг қатор тадқиқотларини ҳам босиб чиқаришни планлаштирган.

Катта илмий аҳамиятга молик бўлган бу хил асарлар орасида ўзбек тилшунослари тайёрлаётган «Ўзбек тилининг изоҳли луғати» ҳам бор.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли тил ва адабиёт институти тилшунос олимларининг бу ижодий маҳсулотида асрлар давомида сайқал топиб, ҳозирги тилимизда шаклланган барча сўзлар талқини ўз ифодасини топади.

Изоҳли луғут ўз ичига 60 минг сўзни қамраб олади. Китоб икки том бўлиб чиқади.

МАҲАЛЛАДА ШАНБАЛИК

(РЕПОРТАЖ)

Шу сўлим баҳор кунлари «Октябрь» массивига борсангиз у ердаги ўзгаришларни кўриб кўнглингиз қувнайди.

400 хонадондан иборат «Октябрь самараси» маҳалласидамиз. Қисқа вақт ичида бу ерда юзлаб муҳташам, типовой уйлар, маданий-маиший пунктлар қад кўтарди, текис ва равон кўчаларга асос солинди. Хуллас, ўзгаришлар катта. Маҳалла аҳолиси бир ёқадан бош чиқариб, ҳамжиҳатлик билан ободонлаштириш ишига киришиб кетишган. Бирининг қўлида кетмон кўчат ўтқазаяпти, бошқаси йўлни текислаб, супиряпти. Қисқаси, ҳашар қизғин давом этмоқда.

Маҳалла комитети раиси Ҳаким ота бу хайрли ишда бош-қош. Кексайиб қолганига қарамай, елиб югуради, дам кўчат ўтқазаётганлар ёнида, дам ариқ тозаловчилар тепасида кўрасиз уни.

Отани холи топиб, қўйнига қўл соламиз.

— Икки кун муқаддам маҳалла активлари йиғилишини ўтказдик, — дейди Ҳаким ота Бобохонов мақсадга кўчиб. — Йиғилишда бир масалани кўриб чиқдик. У ҳам бўлса коммунистик шанбаликка қўшилиш, маҳалламизни янада ободонлаштириш, кўчат экиш, ариқ-зовурларни тозалаш, ҳар бир кўчадан сув ўтишини таъминлаш эди. Шу муносабат билан барча меҳнаткашларга қарата мурожаат қабул қилинди. Ҳар қалай, барча бир жон, бир тан бўлиб ҳашарга чиқди. Ҳашар ҳали давом этади.

Кўчаларни айланамиз. Дадил кўчасида яшовчилар ариқни кенгайтириш, ер текислаш билан банд. Қўлида белкурак ўзаро суҳбатлашиб ишлаётган икки йигитга яқинлашамиз.

— Алвон кўчасида қазилган ариқ ҳиёл саёз бўлиб қолди-да. Сув чиқиши гумон, нишабини текис олишмади, — дейди Ҳикмат Тошпўлатов дўстига.

— Менимча, катта кўчадан ўтган қувурни бироз кўтарса бўлди, сув ўзига йўл очиб олаверади, — эътироз билдиради унга Ёқубжон Умаров.

Ҳаким отани кўрган йигитлар бахсни тўхтатиб, ўз мулоҳазаларини унга айтишди. Раис йигитларнинг гапини бўлмай тинглади-да, қувур тепасига борди. Энгашиб, ариқнинг чуқурлигини ўлчади. Кейин нарироқда чуқурга тупроқ тортаётган болага алланималарни тушунтириб, изига қайтди.

— Кўпдан қуён қочиб қутилмайди, болаларим. Сув чиқади, чиқмай қаёққа ҳам борарди. Олим анави ердан ярим кетмон чуқурроқ олса, вассалом...

Раис Қизил тонг кўчасига бошлайди. Кўча ниҳоятда кенг. Машиналар оқими бир зум тўхтамайди. Ўртадан трамвай йўли ўтган. Лекин кўчанинг ўнг томони пастлик бўлгани туфайли транспорт юрмайди, уйдим-чиқдим бўлиб ётибди. Шу яқин атрофдаги кишилар уни текислаш билан овора.

Лекин шунга қарамай, мазкур кўчадан ўтган ариқ ниҳоятда тартибга келтирилган, ҳар икки четига турна қатор текис кўчатлар ўтқазилган. Ҳатто «ўзини тутиб олган» олча, олма, олхўри каби мевали дарахтлар гул кўрсатиб қолган.

Зоғариқ атрофида ҳам иш қизғин. Худди шу ариқ Шодлик, Қизил тонг, Дадил, Алвон, каби бирнеча кўчани сув билан таъминлайди. Маҳалланинг ҳурматли отахони Зокир ва Юсуф акалар иш бошида.

Маҳалла комитети раиси ҳаммаҳаллалари ишини бир зум кузатиб турди-да, афсусланиш оҳангида кўнглидаги гапни ўртага ташлади.

— Шу ерларга ҳам кўчат экишимиз лозим эди, — деди ота ўт-ўланлар ўсиб ётган бир парча ерни кўрсатиб. Аммо район коммунал хўжалигидаги ўртоқлар маҳалламизга бор-йўғи 400 туп кўчат ажратишди. Ўтган йили кўчага экиш учун улашилган кўчаларнинг аксарияти қуриб қолди. Илдизини совуқ урган экан. Устига-устак кўчатларни ерга қор тушиб, ерлар музлаганда беришди.

Лекин одамларимизга балли десак бўлади. Ўз кучлари билан кўчаларни боғга айлантириб юборишди, азаматлар.

Ҳа, «Октябрь самараси» маҳалла меҳнаткашларининг қилаётган ишлари ибратли. Улар қисқа вақт ичида 3 километрдан ортиқ ариқларни тозалашди, ўз уйлари, кўчаларига 10 минг тупдан ортиқ турли-туман мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, гуллар ўтқазишди. Нозик дидли бу табиат шайдолари яқин беш йил ичида маҳаллани мириқиб дам оладиган сўлим боғга айлантиришга қарор қилишган.

Я. САЛИМОВ.

Навоий номли театр майдонидан ўтиб қолган киши «Известия» газетасининг махсус фотомухбирлари расмлари асосида ташкил этилган фотостенд олдида узоқ туриб қолади. Кишиларнинг нигоҳи беихтиёр Даманский оролидаги бўлиб ўтган воқеаларни акс эттирувчи расмларга тушади. Улар Совет чегарачиларининг жасорати билан қанчалик фахрлансалар, Пекин иғвогарларининг разил хатти-ҳаракатларини шунчалик қоралайдилар.

Уч бўлимдан иборат бўлган бу фотостенднинг иккинчи бўлими «Ильич Ватанида» деб номланади. Учинчи бўлимга эса венецияликлар ҳаёти ва турмушини акс эттирувчи расмлар қўйилган.

Фотомухбирлар Ю. Скуратов, В. Ахломов, В. Сметанин ва Ю. Филонович суратларидан ташкил этилган бу стендни тошкентликлар катта қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

Суратда: фотостенд олдида.
А. Абалян фотоси.

МАНЗАРА

Булут бир пас кўз ёш тўкади,
бироқ,
Бетайин шамолдан қочиб кетар
ул.
Қизнинг ўйларидай тебранар
чироқ,
Заиф хотирадай ёришади йўл.
Олтин балдоқларин тақиб
бўйнига,
Мажнунтол ирмоқдан сўрар
баҳосин.
Очиқ деразадан ёғду ўрнига,
Таралар дуторнинг қувноқ
навоси.
Тўлқинлар тангага ушалмиш,
қаранг,
Совуқда жумжикар юлдуз
учқуни.
Анҳорнинг устида ётар
кўндаланг,
Елғизоёқ бўлиб ойнинг
устини...
Шу йўлдан уйимга қайтаман
оқшом,
Қалбимда салқин бир ҳиссиёт
тўла,
Ҳисларимга бермоқ бўлади
ором,
Қўшнимнинг уйидан таралган
шуъла.

ОҚШОМ ҚЎШИҒИ

Ором оғушида дилрабо бу тун,
Ойдин зулумотда жилмаяр
баҳор.
Гул бўлиб очилар баргдаги
тугун,
Анҳорда салқин бир эҳтирос
оқар.
Ором оғушида дилрабо бу тун:
Юксакда юлдузлар ваъда қилар
бахт.
Адашиб, қоқилиб кетмаслик
учун,
Авайлаб эгасин излар муҳаббат.
Ором оғушида дилрабо бу тун;
Майсаларга алла айтади сабо.
Соҳилда — мажнунтол, қомати
дуркун,
Бир боққил дегандай қилар
илтижо.
Ором оғушида дилрабо бу тун;
Масту лол, ўзи ҳам билмас бу
на сир.
Уни эҳтиётсиз шарпадан ўқтин
Чўчитиб қўймаса бўлгани
кимдир.

Машраб БОБОЕВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинларининг машқи

Бирлашган Қуролли кучлар штабининг планига мувофиқ, шу йил 14 апрелдан 16 апрелгача Польша, Чехословакия, Венгрия территориясида, Совет Иттифоқи ва бошқа мамлакатларнинг ғарбий районлари территориясида Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинларининг машқи ўтказилади.

Бу машқда авиация, зенит ва радио техника воситалари, алоқа қисмлари ҳамда бошқа ёрдамчи хизмат қисмлари қатнашади.

Варшава шартномаси мамлакатлари армиялари ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинларининг қўмондони Совет Иттифоқи маршали П. Ф. БАТИЦКИЙ бу машқларга раҳбарлик қилади.

ПРОЛЕТАР ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИ РУҲИДА

ХАНОЙ, 14 апрель. (ТАСС). Коминтерн ташкил топган куннинг 50 йиллиги муносабати билан Хонг Лингнинг «Хок-тап» журналининг учинчи сонида босилган мақоласида бундай дейилади: Коминтернинг вужудга келтирилиши Россияда Улуғ Октябрь революциясининг ғалабаси билан чамбарчас боғланган Коминтерн кўпгина капиталистик, мустамлака ва қарам мамлакатларда марксчи-ленинчи партияларнинг тузилишига кучли таъсир кўрсатди ва амалий ёрдам берди.

Мақолада айтиладики, Коминтерн жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини ривожлантириш соҳасидаги тўғри стратегик ва тактика вазифаларини белгилаш учун катта назарий иш қилди.

Коминтернинг доимий ёрдам ва раҳбарлиги туфайли, деб таъкидланади мақолада, коммунистик ва ишчи партиялар чинакам пролетар интернационализми руҳи билан суғорилди. Улар халқаро ишчилар синфининг революцион курашини мазлум миллатларнинг озодлик йўлидаги кураши билан маҳкам боғлаб олиб бормоқдалар ва бутун дунё пролетариатининг ғалабага эришуви учун жуда кўп куч-ғайратларини сарф қилмоқдалар.

Вьетнам меҳнаткашлар партиясининг ташкил топиши ва ривожланиши жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ташкил топиши ҳамда ривожланиши билан маҳкам боғланган. Вьетнам революциясининг ғалабасини, деб уқтириб ўтилади мақолада, КПСС нинг, бошқа социалистик мамлакатлардаги қардош ишчи партияларининг жуда катта ва ғоят қимматли маънавий ҳамда моддий ёрдамидан ажратиб бўлмайди. Бу эса, Коминтерн тарбиялаб ўстирган пролетар интернационализми руҳи жуда кучли традиция бўлиб қолганлигини ва чинакам моддий кучга айланганлигини исбот қилади, деб таъкидлаб ўтилади мақоланинг охирида.

ЧИЛИ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

САНТЬЯГО, 14 апрель. (ТАСС). Чили Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Луис Корвалан партия Марказий Комитетининг бу ерда ўтказилаётган пленумида қилган докладида қуйидагиларни айтди: халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати ўз сафларидаги бирликни мустаҳкамлаш йўлидан бормоқда.

Докладчи пленум қатнашчиларини коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада ўтказиладиган халқаро кенгашининг асосий ҳужжати лойиҳасини маъқуллашга даъват этди. Л. Корвалан Хитой — Совет чегарасида иғвогарлик уюштирган Хитой маъмурларининг сиёсатини қоралади.

Корвалан омманинг энг яқин талабларини қондириш учун, репрессияларнинг кучайтирилишига қарши, ерислоҳотини ўтказиш учун курашга оммани сафарбар қилиш муҳим эканлиги тўғрисида ҳам гапирди.

Сўнгра докладчи Чили Компартияси сиёсий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, компартиянинг аъзолари кўпайди, деди.

Ҳозирги вақтда партиянинг асосий вазифаси, деб таъкидлади бош секретарь, ишчилар синфининг ва бутун халқнинг курашини кучайтиришга ҳар томонлама ёрдам беришдан, халқ бирлигига эришишдан иборат. Империалистлар талон-торожини ва олигархия ҳукмронлигини тугатиш ва бу билан Чили халқининг проблемаларини ҳал этиш йўлини очиб бериши зарур, деди Корвалан.

АМАЛИЙ ҲАМКОРЛИК ВАЗИЯТИДА

ВЕНА, 14 апрель. (ТАСС). Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати В. Л. Кудрявцев парламентлараро иттифоқнинг бу ерда тамом бўлган сессияси натижаларини шарҳлаб, ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: «парламентлараро иттифоқнинг кўклам фаслида Венада ўтказилган мажлислари амалий ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди».

Шу йил ноябрь ойида Деҳлида парламентлараро иттифоқнинг 57-конференцияси бўлади. Парламентлараро иттифоқ ўз мажлисларида ана шу конференциянинг кун тартибини муҳокама қилди. Конференцияда ўрта ва кичик давлатларнинг ҳозирги пайтда жаҳонда ўйнайдиган роли тўғрисидаги масала, шунингдек ядро қуроли, бактериологик ва химиявий қуролни тақиқлаш тўғрисидаги масала муҳокама қилинади.

Сессия қатнашчилари Яқин Шарқдаги аҳволга доир резолюцияни муҳокама этиб, қабул қилдилар. Бу резолюцияда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюцияси асосида Яқин Шарқ можаросини тезликда ҳал этишга умид билдирилади. Резолюцияда тўрт буюк давлатнинг Яқин Шарқдаги вазиятни нормаллаштириш йўлларини қидириб топишга қаратилган ишлари табрикланади, деди сўзининг охирида В. Л. Кудрявцев.

БОНН МИНИСТРИНИНГ РЕВАНШЧИЛИК РУҲИДА АЙТГАН ГАПЛАРИ

БОНН, 14 апрель. (ТАСС). Боннинг кўчирилган шахслар ишлари бўйича министри Винделен Дюссельдорфда Силезия немислари слётида нутқ сўзлаб, Европадаги мавжуд чегараларни тан олмасликни яна ёқлаб чиқди. «Рейнише пост» газетаси бугунги сонида хабар беради: Бонн министри Ғарбий Германия аҳолисини «парламентда Польша ихтиёрига ўтиб кетган территориялардан расмий суратда воз кечишни ёқлаб чиқувчи кўпчиликнинг вужудга келишига халақит бермоқ учун Бундестаг депутатларига таъсир кўрсатиш»га чақирди.

БОСҚИНЧИЛАР СУРИЯ ҚИШЛОҚЛАРИНИ ВАЙРОН ҚИЛМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 14 апрель. (ТАСС). Сориянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Исроил оккупациячи қўшинларининг Сурия қишлоқларини доим вайрон қилаётганлигига доир янги фактларни хавфсизлик кенгашининг раисига расмий суратда маълум қилди.

Исроил бульдозерлари 6 апрелда Сориянинг босиб олинган Абу Зайтун қишлоғидаги уйларни вайрон қилди, 7 апрелда эса, Тал ас-Сайки ва Ар-Разаний қишлоқларидаги уйларни бузиб ташладилар. Исроилликлар 8 апрелда Хан ал-Жуҳалар қишлоғидаги деҳқонларнинг уйларини вайрон қилдилар.

●

Вьетнам Демократик Республикасининг ғарбий ўлкаларида Америка агрессорларининг ваҳшиёна ҳужумлари авж олмоқда. Бу ерда ҳарбий аҳамиятга эга бўлмаган бир қатор кўприклар вайрон этилди. Аҳоли истиқомат қилаётган қишлоқлар ўққа тутилиб юзлаб бегуноҳ аёллар, болалар ва қариялар ҳалок бўлмоқда.

Суратда: Донгхой шаҳрига олиб борувчи ҳарбий аҳамиятга эга бўлмаган кўприк Америка ҳарбийларининг ҳужумидан сўнг ремонт қилинмоқда.

В. Соболев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

●

ҲИНДИСТОНДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

ДЕҲЛИ, 14 апрель. (ТАСС). Ғарбий Ҳиндистоннинг бир неча районида ўртача куч билан ер қимирлади. Бомбай обсерваториясининг берган маълумотларида ер қимирлаш маркази Бомбайдан 800 километр нарида жойлашган. Ер ости тебранишлари Нагпур, Пуна, Аврангобод, Панжим, Хайдаробод ва бошқа шаҳарларда сезилган. Одамларнинг ҳалок бўлганлиги тўғрисида маълумотлар олингани йўқ.

СИНЬХУА АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ПЕКИН, 14 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги «ХКП умум Хитой IX съезди» очилган 1 апрелдан бери бугун биринчи марта «съезд президиуми секретариатининг информацион билдиришини» эълон қилди. Информацион билдиришда айтиладики, 14 апрель куни бўлган ялпи мажлисда Мао Цзэ-дун, Линь Бяо, Чжоу энь-Лай, Кан Шэн ва бошқалар сўзга чиқдилар. Сўнгра «раис ўринбосари Линь Бяонинг сиёсий доклади» ҳамда «Хитой Коммунистик партиясининг устави» маъқулланган. Информацион билдиришда уқтириладики, уставга «Мао Цзэ-дун ғоялари» асос қилиб олинган ва «Линь Бяо раис Маонинг ўринбосари қилиб эълон қилинган».

Ҳозирча на сиёсий доклад, на устав, на съезддаги нутқлар эълон қилинмаётир.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 16/IV да Жизель, 17/IV да Чио-Чио-Сан.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IV да Парвона, 17/IV да Аяжонларим.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IV да Учинчи орзу.

КИНО

Қоҳира 30 йилларда — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1.15 минутда, 5 ва кеч 8 яримда), «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ака-ука Карамазовлар (1-2 сериялар) — «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Асримиздан миллион йил илгари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Альтон тутқинлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

18, 19, 20 АПРЕЛДА

Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

КОМИЛЖОН ОТАНИЁЗОВ

иштирокида

КАТТА КОНЦЕРТ

Қатнашадилар: Ўзбекистон ССР халқ артисти

ШАҲОДАТ РАҲИМОВА

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист

КАМТАР ОТАБОЕВ

Солистлар: Гулшод ОТАБОЕВА, Абдуқодир ЮСУПОВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Карима УЗОҚОВА, Роҳатой МАННОНОВА, Отаназар АБДИЛНИЁЗОВ, Фазилат ШУКУРОВА, Нина ТЯГНИБИДНАЯ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Программани — Бутуниттифоқ театрлар фестивалининг лауреати ЗАЙТУНА ТОЖИБОЕВА олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

17 апрель кеч соат 6 да

Совет Иттифоқи биринчилиги учун «А» классининг «МЕШАХТЕ» (Ткибули) — «ПОЛИТОТДЕЛ» (Тошкент области) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КИНЕМАТОГРАФИСТЛАР СОЮЗИ КИНО ИШҚИБОЗЛАРИ ОРАСИДАГИ ИШЛАР БЎЙИЧА СЕКЦИЯСИ

17 апрель кеч соат 8 да (Ўзсовпрофнинг кенгашлар залида, «Правда Востока» кўчаси, 24 уй) ишқибозлар киностудияларининг ҳамма қатнашчиларини ва якка кино ишқибозларини Бутуниттифоқ, республика ва область ишқибозлари фильмлари конкурсларига бағишланган

МАЖЛИСГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Справка учун телефонлар: 5-00-16, 3-3-15-46.

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

«ПРАВДА» КРОССИ

Ўтган якшанба куни Қўқон шаҳрида «Правда» газетаси мукофоти учун республика кроссининг финали ўтказилди. Ўзбекистонда ғоят оммавий тус олган бу мусобақада 14 та терма команда вакиллари қатнашдилар. Умумкоманда ҳисобида тошкентликлар биринчи ўринни, пойтахт области командаси иккинчи ўринни эгаллади. Фарғона области вакиллари эса учинчи ўринни олишди. Тошкент областидан қатнашган иккинчи команда саккизинчи ўринда қолди.

8 километрга эркаклар ўртасида бўлган югуриш мусобақаларида областимиз вакили М. Мугатаров 24 минут 51,4 секунд натижага эришиб, чемпион номини олди. 2 километрга хотин-қизлар ўртасидаги пойгада ҳам тошкентлик спортчи Иванна Лой ғолиб чиқди. Шунингдек, ўсмирлар ўртасида 3 километрлик пойга ва қизлар ўртасида 1 километрга югуриш мусобақаларида пойтахтимиз вакиллари О. Каримов ва Н. Кузаватова чемпион бўлишди.

9 майда Москвада Бутуниттифоқ кроссининг финали бўлади. Ўзбекистоннинг энг яхши спортчилари бу мусобақага тайёргарликни бошлаб юбордилар.

П. КОНОВАЛОВ.

ҚИМ ЧЕМПИОН БЎЛАРКИН?

Хотин-қизлар ўртасида Ўзбекистон шахмат биринчилигининг навбатдаги чемпионати Чирчиқ шаҳрида ўтказилмоқда. Бешта область, Қорақалпоғистон АССР, Тошкент шаҳри вакиллари республиканинг энг кучли аёл шахматчиси номини олиш учун қизғин курашишмоқда.

Уч турдан сўнг тошкентлик ёш шахматчи қиз Лида Вихарева пешқадамликни қўлга олди. У Наманган вакили Рихсиевани, ҳамшаҳри Захаровани ва сурхондарёлик Шафиевани енгди. Самарқандлик Р. Коссе ҳам уч имкониятдан уч очко тўплади. Биринчи ўринга даъвогарлардан бири, Тошкент шаҳар чемпиони Люся Гольдман 2,5 очкога эга.

У. ИБАДЛАЕВ,
мастерликка кандидат, мусобақанинг бош судьяси.

СПОРТ ХРОНИКАСИ

⊙ Жаҳон чемпиони унвони учун Совет гроссмейстерлари Т. Петросян ва Б. Спасский ўртасидаги бахснинг биринчи партиясида даъвогар оқ доналар билан ўйнади. Беш соат давом этган жиддий курашдан кейин учрашув кечиктирилди. Жаҳон чемпиони Т. Петросяннинг бир пиёдаси ортиқча.

⊙ Аёллар ўртасида эса жаҳон чемпиони унвони учун А. Кушнир даъвогарлик қиляпти. Н. Гаприндашвили учинчи турда қора доналар билан ўйнаб ғалаба қилди ва ҳисобни тенглаштирди. Уч ўйиндан кейин томонлар бир яримтадан очко тўплади.

⊙ Киев шаҳрида оғир атлетика бўйича халқаро традицион мусобақалар бошланди. Дўстлик Кубоги учун Болгария, Венгрия, Польша, Куба, Эрон, Швеция, Финляндия, Бельгия, СССР ва бошқа мамлакат спортчилари беллашмоқда. Мамлакатимиз терма командаси сафида ишқибозларга яхши таниш бўлган В. Куренцов, Д. Шанидзе, Я. Тальтс ва бошқа полвонлар бор. Энг енгил вазнда Совет полвони А. Гнатов ғолиб келиб, терма командага дастлабки очко олиб берди.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-мухбирлар университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти 18 апрель, жума куни ўтказилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02907. ИНДЕКС — 6469. Б—2260.